

ЖАҲЛНИ БОШҚАРА ОЛМАСЛИК ОҚИБАТИ

Туман марказий шифохонасига оғир аҳволдаги бемор олиб келинди. У пичоқланган, кўп қон йўқотгани учун ҳаёти қил устида эди. Худди шу пайтда яна бир йигитча ўзини қўярга жой тополмай, ҳозиргина рўй берган ишдан кўрқувда, титраб-қақшаганча ўзини панага олиб қочарди.

7 бет

ФИРИБГАРНИНГ ТЎРИГА ИЛИНГАНЛАР

Содда йигитларга лақмлатиб олган пулларининг ўрнини чиқариб олишлари учун жўнатиб турган гуруччи Алёрбек қайси томорқасида етиштирган, деган савол туғилиши табиий. Бу саволга фирибгарнинг тўрига тушган яна бир соддаилининг кўрсатмалари аниқлик киритди.

8 бет

Mustaqillik huquq demakdir

Нидо

1997-yil 27-avgustdan chiqa boshlagan

www.huquq-gazeta.uz

2014-yil 16-yanvar, №3 (888)

Бош прокуратурада

Парламентда

Ватанга хизмат – олий бурч

Ҳар йили мамлакатимизда 14 январь — Ватан ҳимоячилари куни катта тантана билан нишонланади. Шу муносабат билан Бош прокуратурада ҳам мазкур санага ва Ўзбекистон Республикаси Қуроли Кучларининг 22 йиллигига бағишланган тантанали маросим бўлиб ўтди.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори Рашиджон Қодиров муҳтарам Президентимиз Ислам Каримовнинг Бевосита раҳбарлигида мамлакатимизда ҳақон андозларига ва давр талабига ҳар томонлама жавоб берадиган Қуроли Кучлар барпо этилганлиги, юртимизнинг мустақиллиги, хавфсизлиги ва ҳудудий яхлитлигини таъминлашда, барқарор тинчлик ва тараққиётимиз кафолати бўлган миллий армиямизни янада шакллантириш йўлида амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотлар ўз самарасини бераётганини таъкидлади.

Қуроли Кучларимизни ислохот қилиш унинг ҳуқуқий асосини яратиш билан чамбарчас боғлиқдир. Шу нуқтага назардан, ўтган қисқа давр мобайнида мамлакатимиздаги ҳарбий соҳа ислохотлари билан боғлиқ стратегик мақсадларга эришишнинг муҳим ҳуқуқий пойде-

вори бунёд этилди. Энг аввало, Конституциямизда Ўзбекистон Республикасини ҳимоя қилиш — Ўзбекистон Республикаси ҳар бир фуқаросининг бурчи эканлиги белгилаб қўйилди. Шунингдек, Асосий Қонунимизда Ўзбекистон Республикаси Қуроли Кучлари мамлакат суверенитети ва ҳудудий яхлитлиги, республика аҳолисининг осяда ҳаёти ва хавфсизлигини таъминлаш мақсадида ташкил этилиши мустаҳкамланди.

Мустақиллик йилларида Қуроли Кучларимизни бошқаришнинг ҳуқуқий асосларини яратиш ва такомиллаштириш, давлатимизнинг муҳофаза қобилиятини мустаҳкамлаш борасида улкан ишлар амалга оширилди. Ҳарбий хизматчилар ва уларнинг оила аъзоларини ижтимоий ҳимоя қилиш тизимини, фуқароларнинг Ўзбекистон Республикаси Қуроли Кучларида муддатли ҳарбий хизматни ўташ шарт-шароитларини, қўшинларнинг жанговар ва ижтимоий-сиёсий ҳамда сафарбарлик жиҳатдан тайёргарлигини такомиллаштириш масалалари давлатимизнинг доимий диққат марказида бўлиб келди. Хусусан, бу йил Юртбошимиз Ўзбекистон Республикаси Қуроли Кучлари ташкил этилганининг 22 йиллиги муносабати билан Ватан ҳимоячиларига йўллаган байрам табригида "Ҳарбий хизматчилар ва уларнинг оила аъзоларини ижтимоий ҳимоя қилиш масалаларини ҳал этиш, уларни ҳар томонлама қулай уй-жойлар, замонавий социал-маиший шарт-шароитлар, сифатли тиббий хизмат

билан таъминлаш бўйича қабул қилинган давлат дастурларини тўлиқ рўйбга чиқариш ва ана шу мақсадлар учун ажратиладиган бюджет маблағларини янада кўпайтириш масалалари ҳам эътиборимиз марказида бўлиб қолдиши даркор", дея таъкидлади.

Давлатимиз раҳбарининг 2014 йил 10 январдаги "Ватан ҳимоячилари куни муносабати билан ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари, муҳофаза ва фавулодда вазиятлар вазирликлари ходимларидан бир гуруҳини мукофотлаш тўғрисида"ги Фармонида мувофиқ, мамлакатимизнинг муҳофаза қудратини янада юксалтириш, миллий хавфсизлик ва чегараларимиз дахлсизлигини таъминлаш, миллий манфаатларимизни ҳимоя қилиш борасидаги хизмат бурчини бажариш чоғида мардлик, жасорат ва фидойилик кўрсатган бир гуруҳ юртдошларимиз юксак мукофотлар билан тақдирландилар. Улар орасида Самарқанд ҳарбий прокурори Шавкат Хайдаровнинг ҳам борлиги қувонарлидир. У Президентимиз Фармонида мувофиқ "Шўҳрат" медали билан тақдирланди.

Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори Рашиджон Қодиров давлат мукофотини ўз эгасига топшира экан, унинг келгуси ишларида муваффақият тилади. Шунингдек, байрам муносабати билан Бош прокурорнинг тегишли буйруғига мувофиқ, хизмат бурчини бажаришда намуна кўрсатган прокуратура ходимларидан бир гуруҳи ҳам рағбатлантирилди.

Аҳмаджон ТЎХТАСИНОВ,
Бош прокуратура бошқарма
прокурори

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасида Ўзбекистон Экологик ҳаракати ва Экоҳаракат депутатлар гуруҳининг 2013 йилдаги фаолияти сарҳисоби ва "Соғлом бола йили"даги вазифалар ижросига бағишланган матбуот анжумани ўтказилди.

Экоҳаракатнинг навбатдаги вазифалари

Ўтган даврда Экоҳаракат томонидан атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва экологик барқарорликни таъминлаш билан боғлиқ долзарб вазифаларни ҳаётга татбиқ этишда жамоатчилик фаоллигини кучайтиришга йўналтирилган дастурий вазифалардан келиб чиқиб, жойларда кўплаб тадбирлар ташкил этилди. Бу жараёнда экологик қонунчиликни такомиллаштириш истиқболлари, барқарор ривожланишга оид илгор тажрибаларни оммалаштириш, аҳолининг экологик билим ва дунёқарашини бойитиш, экологик туризм ва таълимни ривожлантириш масалаларига алоҳида эътибор қаратилди.

Экоҳаракат депутатлар гуруҳи томонидан қонунчилик ташаббускорлиги асосида янги қонун лойиҳаларини ишлаб чиқиш ва амалдаги экологик қонунчиликни такомиллаштириш бўйича ўндан зиёд лойиҳалар юзасидан иш олиб борилди. Бу жараёнда қатор ташкилотлар билан тараққий этган мамлакатларнинг илгор тажрибасини ўрганиш бўйича ҳамкорликдаги лойиҳалар ҳаётга татбиқ этилаётди.

Президентимиз Ислам Каримов томонидан тақдим этилган "Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси"да белгиланган устувор вазифаларнинг изчиллик билан амалга оширилаётгани самарасида 2013 йил 27 декабрда "Экологик назорат тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикасининг Қонуни қабул қилинди. Мазкур қонун атроф-муҳит мусаффолигини таъминлашга оид ишлар қўламини янада кенгайтириш ва барқарор ривожланишга эришишда муҳим ҳуқуқий асос бўлиб хизмат қилди.

Тадбирда Ўзбекистон Экологик ҳаракати ва Экоҳаракат депутатлар гуруҳининг 2013 йилдаги фаолияти тахлил этилди ва истиқболдаги вазифалар белгилаб олинди.

Ўз муҳбиримиз
Семинар

Солиқ тизимидаги ўзгаришлар

Республикаимизда иқтисодиётни барқарор ривожлантириш учун солиқ тизимида рағбатлантирувчи ролини кучайтиришга катта эътибор берилмоқда. Хусусан, Президентимиз Ислам Каримовнинг 2013 йил 25 декабрдаги "Ўзбекистон Республикасининг 2014 йилги асосий макроиқтисодий кўрсаткичлари прогнози ва давлат бюджети параметрлари тўғрисида"ги Қарори мамлакатимиз солиқ тизимини самарадорлигини оширишга муҳим омил бўлмоқда. Пойтахтимизда ташкил этилган кўргазмали семинар мазкур қарор мазмун-моҳияти, 2014 йилги солиқ сиёсатининг асосий йўналишлари, солиқ қонунчилигига киритилган ўзгаришлар ва қўшимчаларга бағишланди.

Юртбошимизнинг юқорида номи келтирилган қарорига асосан, 2014 йилдан бошлаб юридик шахслардан олиннадиган фойда солиғи ставкаси 9 фоиздан 8 фоизга пасайтирилди. Жисмоний шахслардан олиннадиган даромад солиғининг қуйи шкალаси бўйича солиқ ставкаси 8 фоиздан 7,5 фоизга туширилди. Шунингдек, яқка тартибдаги тадбиркорлардан олиннадиган солиқ ставкалари асосан 2013 йил даражасида сақлаб қолingan ҳолда қишлоқ жойларида босма маҳ-

сулотлари билан чакана савдо қилувчи яқка тартибдаги тадбиркорлар учун қатъий белгиланган солиқ ставкаси 2014 йил 1 январдан бошлаб, энг кам иш ҳақининг 2 баробаридан 0,5 бараварига пасайтирилди. Бунда қатъий белгиланган солиқ ставкаси йил бошида амал қилган энг кам иш ҳақи миқдоридан келиб чиқиб аниқланган ва йил давомида энг кам иш ҳақи миқдори ўзгарган тақдирда ҳам қайта қўриб чиқилмаслиги белгилаб қўйилди.

2014 йилдан бошлаб, жисмоний шахслар томонидан мол-мулкни ижарага бериш тартибига ҳам ўзгаришлар киритилди ва ижара ҳақининг энг кам ставкалари ўрнатилди.

Шунингдек, давлатимиз раҳбарининг 2013 йил 26 декабрдаги "Ўзбекистон Республикаси Президентининг айрим фармонларига ўзгаришлар киритиш тўғрисида"ги Фармонида биноан ҳўжалик юртувчи субъектларни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш, уларни ривожлантириш мақсадида айрим солиқ имтиёзлари муддатларини узайтирилди. Жумладан, уй шароитида халқ бадийи ҳўнармандчилиги ва амалий санъати буюмлари ишлаб чиқарадиган яқка тартибдаги тадбиркорлар ва оилавий корхоналарга белгиланган солиқ имтиёзлари 2017 йилнинг 1 январидан, меҳнат шартномаси асосида қасаначиларга тўланадиган маблағларга тенг миқдорда меҳнатга ҳақ тўлаш фондидан ягона ижтимоий тўловни тўлашдан озод қилиш 2019 йилнинг 1 ян-

варигача узайтирилди.

2013 йил 25 декабрда қабул қилинган "Солиқ ва бюджет сиёсатининг 2014 йилга мўлжалланган асосий йўналишлари қабул қилинганлиги муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг Солиқ кодексига ўзгариш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги Қонунга мувофиқ, Солиқ кодексининг қатор моддаларига ўзгариш ва қўшимчалар киритилди. Шунингдек, кодекс "Бюджетдан ташқари умумтаълим мактаблари, касб-ҳўнар коллежлари, академик лицейлар ва тиббиёт муассасаларини реконструкция қилиш, мукаммал таъмирлаш ва жиҳозлаш жаамгармасига мажбурий ажратмалар" деб номланувчи янги бўлим билан ҳам тўлдирилди.

Мазкур семинар 18 январьга давом этади. Шунингдек, тадбирда тадбиркорлик субъектлари вакилларининг саволларига мутасадди ходимлар томонидан батафсил жавоблар берилди.

Ўз муҳбиримиз

Янги фаолиятга йўл

Одамлар бўладики, бунёдкорликка, яратиш ва яшатишга иштиёқманда. Улар ўз меҳнати, савий-ҳаракати билан эл-юртга наф келтирсам, дейди, изланиб-интилади. Хуллас, йўқдан бунёд этади, борни кўпайтиради. Айнан шундайларга тadbиркор, ишбилармон, дея сифат беришади.

Бугун юртимизда тadbиркорларга қанчадан-қанча имкониятлар яратиб қўйилган. Солиқ тўловлари борасидаги имтиёзлар, ҳисоботлар шакли ва мuddатлари соддалаштирилгани, уларнинг фаолиятига асоссиз аралаша бaрҳам берилиб, текширишларнинг кескин қисқартирилгани шулар жумласидандир. Айни вақтда ҳукуматимиз қўлидан иш келадиган ишбилармон кишиларга ишониб, фаолияти тўхтаб қолган йирик саноат ва ишлаб чиқариш корхоналарини имтиёзли нархлар ва шартлар асосида бермоқда. Бундан мақсад эса ўша корхоналар фаолиятини қайта йўлга қўйиб, элнинг қорига, юртинг ривожига хизмат қилдиришидир. Ҳаттоки, бундай корхоналарни қайта тиклашга киришган тadbиркорлар давлатимиз томонидан қўллаб-қувватланиб, уларга ҳар томонлама ёрдам берилмоқда.

Наманган вилоят прокуратурасининг ташаббуси билан "Ешлар маркази" да ташкил этилган вилоятда бўш турган объектлар негизда ишлаб чиқаришни ташкил этиш орқали тadbиркорликни ривожлантириш ва янги иш ўринларини яратиш масалаларига бағишланган амалий семинарда ҳам юқорида таъкидланган масалалар муҳокама қилинди. Унда вилоятдаги давлат ҳокимияти ва бошқарув органлари,

Хусанбой РАСУЛОВ,
Наманган вилоят прокуратураси
бўлим катта прокурори

назорат қилувчи органларнинг раҳбар-мутасаддилари, шаҳар ва туман прокурорлари, ҳоким ўринбосарлари, вилоятдаги 150 нафардан зиёд тadbиркорлар ва ишбилармонлар иштирок этдилар.

Тadbирда сўзга чиққан маърузачилар мамлакатимизда ишбилармонлик ва инвестициявий муҳитни янада юксалтириш, тadbиркор-ишбилармонларни ҳар жиҳатдан қўллаб-қувватлаш, уларга яратиб берилаётган шарт-шароитлар, қулайлик ва имтиёзлар, амалга киритилаётган қонунлар ҳақида ҳамда бу борадаги савий-ҳаракатларнинг вилоятимиздаги самараси, янгидан ташкил этилиб, изчил фаолият юритаётган корхоналар тўғрисида йиғилганларга батафсил маълумотлар беришди. Шунингдек, семинар иштирокчиларига вилоятдаги бўш турган иншоотлардан фойдаланиш, уларни нол қийматда олиб, фаолиятни йўлга қўйиш ва ривожлантириш тартиб-тамоийллари, мазкур масаладаги қўлайликлар, тижорат банклари томонидан тadbиркорлик субъектлари учун тақлиф этилаётган имтиёзли кредит линиялари ва уларни олиш шартлари, кичик бизнес субъектларига берилаётган солиқ имтиёзлари, преференциялар ва энгилликлар борасида ҳам тушунчалар берилди.

Тadbирда иштирок этган тadbиркор ва ишбилармонлар фаолиятларида дуч келаятган муаммолар, уларнинг ечимлари тўғрисида ўзларини қизиқтирган саволларга мутасаддилардан керакли жавоблар олишди.

Мамлакатимизда ҳар бир соҳада қонун устуворлиги таъминланиб, фуқароларнинг чет давлатларга чиқиб-келишлари ҳам қонун ҳужжатлари билан тартибга солинган. Чет элга чиққоқчи бўлган юртимиз фуқаролари белгиланган шаклдаги анкета-аризаларни тўлдирган ҳолда фуқаролик паспортларини яшаш жойларидаги ички ишлар идораларига тақдим этишлари керак. Ички ишлар идоралари томонидан фуқароларнинг анкета-аризалари белгиланган мuddатда кўриб чиқилиб, фуқаронинг паспортига чел элга чиқиши учун амал қилмаган белги қўйилади.

Қинғир ишнинг қийиғи

Зафарбек ТУСУНОВ,

Ўзбекистон Республикаси Транспорт прокуратурининг катта ёрдамчиси

Бироқ айрим кимсаларнинг амалдаги тартиб-қоидаларга бўйсунмай, қинғир йўллар билан иш тутишлари охир-оқибат ўзларига зарар келтирмоқда. Жумладан, Ҳақима Шукурова (исм-фамилиялар ўзгартirilган) ҳам мавжуд тартибга риоя қилмаганлиги учун жиноий жавобгарликка тортилди.

Ҳақима турмуш қурганидан бир йил ўтиб, ўзаро келишмовчиликлар сабаб эри билан бирга ашамай қўйди. Шундан сўнг пул ишлаб топиш мақсадида Бангкокка бориб, даромад топишни мақсад қилди. Бироқ Таиланд давлатига бориш учун белгиланган тартибда ҳужжатларни расмийлаштириш кўпроқ вақт талаб қилишини ўйлаб, осонроқ битадиган йўллари кидира бошлади. Бу йўлни топди ҳам. Кўзланган манзилга Украина мамлакатининг пойтахти орқали ҳам бориш мумкинлигини эшитган, фурсатни бой бермай, Самарқанд халқаро аэропорти томон йўл олди. У ердан "Самарқанд-Киев" авиарейси учун чипта харид қилган Х.Шукурова 2012 йилнинг 28 августида Самарқанд халқаро аэропортидан Киевга жўнади.

Украина пойтахтига етиб борганидан сўнг Ҳақима у ердан 30 август кунин Бангкокга йўл олди. Ҳақима даромад ортиришни орау қилган Х.Шукурова Таиландда кўп қийинчиликларни бошидан ўтказиб, 2013 йилнинг 15 февраль кунин юртимизга қайтиб келди. "Бангкок-Тошкент" йўналиши бўйича учиб келган Ҳақиманинг қилмишлари назорат ходимлари томонидан ўтказилган паспорт текшируви жараёнида аён бўлиб қолди ва шу ернинг ўзида белгиланган тартибни бузиб, Ўзбекистон Республикаси давлат чегарасидан ўтганлиги тўғрисида баённома тузилди.

Мазкур ишни кўриб чиққан жиноят ишлари бўйича Сергели туман суди томонидан Ҳақима Шукуровага тегишли жазо тайинланди.

Келди даврон, сур бегимми?

Баъзи бировлар мансаб курсисига ўтиргач, ундан шахсий манфаати йўлда фойдаланиш пайига тушиб, даромад манбага айлантиришга уринишади. Бироқ, қонун устувор бўлган мамлакатимизда бундайлар узок фаолият кўрсата олишмайди. Қонун оламида жавоб беришларига тўғри келади.

2009 йил 16 июлдан "Хоразм китоб" МЧЖ директори лавозимига фаолият кўрсатиб келган Низомиддин Қодиров ҳам жамиятнинг асосий йўналиши бўлган китоб савдоси фаолиятини унутиб қўйди. У шахсий манфаатларини кўзлаб, мансаб ваколатини суиистеъмоқ қилган ҳолда, ўзига ишониб топширилган мулкни талон-торож қилганлиги, кўп микдордаги савдо қоидаларини бузганлиги қонун ҳимоячилари томонидан фoш қилинди.

Н.Қодиров ишга шу қадар шўнғиб кетган эдики, охир-оқибат гоҳида бош ҳисобчи А.Бабаджанов урнига тўлов топшириқномаларига "имзо қўйиб" юборганини ҳам, тўлов топшириқномаларини сохталаштирган ҳолда банкка тақдим қилганини ҳам сезмай қоларди. Яна у кишининг саҳийлигини айтмайсизми? "Хоразм китоб" МЧЖ ҳисоб рақамидан жамиятга аллоҳси бўлмаган фуқаро М.Қабулованинг номига квартира сотиб олиш учун 4 млн. 500 минг сўм, айрим фуқароларнинг эса совуқ сув, электр энергияси, контракт тўловини асоссиз ўтказиб юборганига нима дейсиз? Директор шу тариқа ўзига ишониб топширилган ўзганинг жами 7 млн. 815 минг сўмлик мулкни

талон-торож ҳам қилди.

Йиллар ўтгани сайин инсоннинг тажрибаси ортади дейишади. Н.Қодиров ҳам МЧЖ маблағларини ўзлаштиришнинг янги усулларини ўйлаб топа бошлади. Натияжада "Хоразм китоб" МЧЖнинг ҳисоб рақамидан ўзига тегишли бўлган "Меркурий нур сервис" МЧЖга 17 млн. 100 минг сўм, "Ёдгора Сулаймон" МЧЖга эса 43 млн. 100 минг сўм пуллари ҳеч қандай асоссиз, "молиявий ёрдам қайтарилди" тарзида ўтказиб юборди.

Нафси тобора орта борган директор булар билан қаноатланмади. Жамият тасарруфидаги бино хоналарини хўжалик юритувчи субъектлар ва фуқароларга ижарага бериб, улар томонидан 2009 йил 16 июлдан 2013 йил июль ойига қадар тўланган ижара пулларидан жами 65 млн. 392 минг сўм пуллари газнага кириш қилмасдан, ўз эҳтиёжлари учун ишлатиб юборди.

Н.Қодиров шунингдек, Ўзбекистон маърифатпарвар жамиятининг Хоразм вилояти бўлими бошлиғи Ф.Машарипов билан тил бириктирган ҳолда, жамият вилоят бўлими томонидан "Хоразм китоб" МЧЖга турли наشريёт маҳсулотлари, китоблар, журналлар ва канцелярия маҳсулотлари

ни сотиб олиш учун 2010 йилда ўтказиб берилган 7 млн. 850 минг сўм, 2011 йилда 21 млн. 800 минг сўм, 2012 йилда 35 млн. 425 минг сўм, 2013 йил 7 июнь кунига қадар 7 млн. 400 минг сўм, жами 72 млн. 475 минг сўм пул маблағлари эвазига маҳсулот сотмасдан, шу маблағнинг 78 фоизи микдоридан нақд пул бериб, ўзаро ҳисоблашиб, Ўзбекистон маърифатпарварлар жамияти Хоразм вилоят бўлимининг 15 млн. 944 минг 500 сўмлик мулкни талон-торож қилади.

Саховатли директор МЧЖга тегишли бинонинг бир қисмини 2010 йил март ойида акиси О.Қодиров раҳбарлик қилган "Евро тех строй сервис" МЧЖга умумий овқатланиш шохобчаси ташкил қилиш учун бериб, 2010 йилнинг март ойидан 2011 йил 1 декабрда ижара шартномаси тузмасдан ва умуман ижара пули ундирмасдан жиҳдий зиён етказилишига сабабчи бўлади. Кейинчалик О.Қодиров "Евро тех строй сервис" МЧЖни тугатиб, "Мехригиб-Гулбашакари" хусусий корхонасини ташкил қилади. Табиийки, ушбу корхона ҳам "Хоразм китоб"га тегишли бинода фаолият юритади. 2011 йил 1 декабрда МЧЖ билан хусусий корхона ўртасида номига ижара шартномаси имзоланди ва унга кўра, ҳар ойлик ижара ҳақи 1 млн. сўм қилиб белгиланган бўлса-да, 2013 йилнинг июль ойигача ўтган 20 йил мобайнида белгиланган

20 млн. сўм ижара пуллари ундирилмайди.

Булар ҳолва экан. Н.Қодиров "Хоразм китоб" МЧЖ бошқарувини эгаллагандаёқ, бошқарув ва назоратни тўлиқ ўз қўлига олиб, жамиятнинг қонуний таъсисчиларини турли ноқонуний йўллар билан бирин-кетин таъсисчилар сафидан қиришиши ва жамиятнинг бутун мулкни қўлга киритишни ният қилган экан. 2008 йил 24 майда собиқ директор И.Юсупий раислигидаги жамият таъсисчиларининг умумий йиғилишида жамият таъсисчиси "Элшод Хотел" МЧЖни 26,8 фоиз улуш билан таъсисчилар сафидан чиқаришга эришади. "Элшод Хотел" МЧЖнинг 26,8 фоиз улуши ҳисобидан жамият устас жамғармаси 15 млн. 949 минг 500 сўмдан 11 млн. 672 минг 266 сўмга камайитрилишига ва таъсисчилар улушининг қайта тақсимланиши, хусусан, таъсисчилар улуши оширилиши лозим бўлгани ҳолда, жамият устас фонди камайитрилмасдан, йиғилиш қарорига асосан "Элшод Хотел" ўрнига ҳақиқатда мавжуд бўлмаган 26,8 фоиз таъсис улуши ҳисобидан жамият таъсисчилари сафига киришга эришади. И.Юсупийнинг жамият устас жамғармасидаги 30,2 фоиз улушини қайта баҳолатмасдан, қолдик баҳоси 4 млн. 784 минг 850 сўмга сотиб олиб, 2008 йил 24 май кунги таъсисчилар умумий йиғилиши қарорининг 2-бандига мувофиқ ўзининг таъсис улушини 57 фоизга оширади. 2009 йил 30

Музаффар ЖУМАНИЯЗОВ,

Хоразм вилоят прокуратураси бўлим катта терговчиси
Ойбек ЖУМАНИЕЗОВ,
«Hudud»

июнь кунги жамият умумий йиғилишида унинг таъсисчилик улуши 30 фоиз қилиб белгиланган бўлса-да, гараз мақсадларни кўзлаб, ушбу қарор ва унга асосан Низом жамғармасига киритилган ўзгаришларни Урганч шаҳар ҳокимлиги ҳузурдаги тadbиркорлик субъектларини рўйхатдан ўтказиш инспекциясида қайта рўйхатдан ўтказмасдан, жамиятнинг 57 фоиз улуши соҳибига сифатида унинг мулкни талон-торож қилиш йўлидан боради. Ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари томонидан "Хоразм китоб" МЧЖ мансабдор шахсларига нисбатан жиноят иши қўзғатилганлиги туфайли у мақсадни охирига етказо олмади.

Албатта, Н.Қодиров бу қилмишларни бир ўзи амалга ошириши қийин эди. МЧЖ бош ҳисобчиси Шавкат Машарипов унга баъзи пул маблағларини ўзлаштиришга қўмақлашиб юборди. Бош ҳисобчининг қонунга хилоф ҳаракатлари ҳам қонун ҳимоячилари назаридан четда қолмади.

Н.Қодиров ва унинг шериклари суд ҳукми билан тегишли жазоларини олдилар. Ҳозирда унинг барча нарсадан устун қўйиб, ўзига зарар келтиришга уринган ҳар қандай фуқарони муқаррар жазо қутиши аниқ.

Бола — ниҳол. Уни қандай тарбиялаш боғбон — ота-онанинг парваришига боғлиқ. Халқимиз бола тарбиясига аздалан катта масъулият билан қараб келган. Бир болага етти маҳалла ота-она, деган нақд бунинг яққол исботидир.

Соғлом бола — миллат бойлиги

Қуат РЕЙМНАЗАРОВ,

Қорақалпоғистон Республикаси прокурорининг катта ёрдамчиси

Тарбия масаласида боланинг бегонаси бўлмайди. Бугун бу масала мамлакатимизда умумдавлат ишига айланган. Чунки фарзандларимизнинг одобли, билимли бўлиб voyага етишлари, турли ёт оқимлар таъсирига тушиб қолмай, соғлом фикрли қомил инсон бўлиб улгайишларидан нафақат биз ота-оналар, балки бутун жамиятимиз манфаатдордир.

Конституциямизнинг 21 йиллигига бағишланган тантанали йиғилишида Президентимиз Ислоҳ Каримов ҳам ушбу соҳага жуда катта эътибор қаратишни лозимлигини алоҳида таъкидлаб, 2014 йилни мамлакатимизда "Соғлом бола йили" деб аташни таклиф қилди. Юртимизда бу борада амалга оширилаётган ишлар ҳар доим прокуратура органларининг диққат марказида бўлиб келган. Хусусан, Қорақалпоғистон Республикаси прокуратура органлари томонидан voyага етмаганларнинг ҳуқуқларини муҳофаза қилиш, улар орасида ҳуқуқбузарлик ва жиноятчиликнинг олдини олиш бўйича 2013 йилда салмоқли ишлар амалга оширилди.

Voyaга етмаганлар ҳақидаги қонунлар ижроси устидан назорат тартибда 293 та текшириш ўтказилиб, ноқонуний қарор ва буйруқлар юзасидан 90 та протест келтирилиб, барчаси қаноатлангичлик билан. Аниқланган қонунбузилишлар юзасидан 309 та тақдирнома киритилиб, 147 та оғохлангичлик келтирилган. 648 нафар шахс интизомий ва 499 нафар шахс маъмурий жавобгарликка тортилди. 37 та жиноят иши қўзғатилиб, voyага етмаганларнинг манфаатини қўлаб, судга 8 та даъво аризалари киритилган. Ўтказилган 45,7 млн. сўмлик зарар ихтиёрий қопланиб, 180 нафар voyага етмаган шахснинг ҳуқуқлари тикланди. Жойларда voyага етмаганларнинг ҳуқуқлари ҳимоясига доир қонунчилик ва "Таълим тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни ижроси шаҳар, туман ҳокимиятлари ҳузурдаги voyага етмаганлар ишлари бўйича комиссияларда, шаҳар, туман ИИБ voyага етмаганлар ўртасида назоратсизлик ва ҳуқуқбузарликларнинг профилактикаси гуруҳларида ўрганилиб, тегишли прокурорлик таъсир чоралари қўрилди. Масалан, Нукус шаҳрида уй-жойга муҳтожлар сифатида 13 нафар етим ва ота-она қарамоғидан маҳрум бўлган болалар ҳисобда турди. Уларнинг шароити яқиндан ўрганиб чиқилган, 5 нафари Нукус шаҳар ҳокимиятининг қарори асосида турар жой билан таъминланди.

Шунингдек, меҳнат ва бандлик тўғрисидаги қонунлар ижроси юзасидан олиб бораётган тадбирларимизда биринчи навбатда касб-хуна қоллежлари битирувчиларини ишга жойлаштириш масаласига жиддий эътибор берилмоқда. Бу йўналишда 6 та текшириш ўтказилиб, ноқонуний қарор ва буйруқларга 20 та протест келтирилди. 7 нафар битирувчи ёшлар билан корхоналар ўртасида уч томонлама шартнома тузилишига амалий ёрдам кўрсатилди.

Voyaга етмаганларнинг соғлигини сақлаш тўғрисидаги қонунлар ижроси юзасидан Беруний туманидаги 1-сонли мактабга таълим муассасасида ўтказилган текширишда тиббий хонада биринчи тез тиббий ёрдам учун зарур бўлган дори-дармонларнинг етишмаслиги, музлатгичнинг носоз аҳволда эканиги, озик-овқат маҳсулотларини сақлаш учун мослаштирилган хонанинг санитария талабларига жавоб бермаслиги, канализациянинг йўқлиги, гуруҳларда кийим-кечак шафларининг етишмаслиги маълум бўлди. Шунингдек, Қўнғирот туманидаги 3 ва 13-сонли мактабга таълим муассасаларида айрим тарбиячилар тиббий кўриқдан ўтмай ишлаб келаётгани аниқланди, туман прокуратураси томонидан маъмурий жавобгарлик масаласини ҳал қилиш ва қонунбузилиш ҳолатларини бартараф этиш юзасидан Қўнғирот туман давлат санитария ва эпидемиология назорат марказига тақдирнома киритилди.

Бугунги кунда ёшлар ўртасида эрта турмуш қуриш ҳолатларига барҳам бериш ҳам муҳим вазифалардан саналади. Бу борада маҳалла, ўқув муассасалари ва иш жойларида қатор тарғибот-ташвиқот ишлари олиб борилмоқда. Лекин шундай бўлса, никоҳ ёшига етмаган шахс билан ҳақиқатда никоҳ муносабатларига киришиш, ота-она ёки уларнинг ўрнини босувчи шахслар томонидан никоҳ ёшига етмаган шахсини эрга бериш ёхуд уйлантириш, шунингдек, никоҳ ёшига етмаган шахс билан никоҳ тузишга доир диний маросимларни амалга ошириш ҳолатлари учраб турибди.

Қўнғирот туман прокуратураси томонидан мазкур йўналишда олиб борилган назорат тадбирида фуқаро П.С. никоҳ ёшига етмаган Н.Е. билан бирга яшаб келганини аниқлади. Мазкур ҳолат юзасидан фуқаро П.С. га ва voyага етмаган қизнинг онасига нисбатан маъмурий жавобгарлик тўғрисида иш қўзғатилди. Суд томонидан ҳуқуқбузарларнинг ҳар бирага маъмурий жарама жазоси қўлланилди.

"Таълим тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг ижроси бўйича туман прокуратуралари томонидан ҳам текширишлар ўтказилиб, қонунбузилиш ҳолатларига барҳам берилмоқда. Жумладан, Нукус шаҳар халқ таълими муассасалари фаолиятини методик таъминлаш ва ташкил этиш бўлими мансабдор шахслари томонидан расмий ҳужжатларни қалбақлаштириш йўли билан 15 млн. 989 минг сўмлик иш ҳақи талон-торож қилинганлиги фош этилди. Айбдорлар Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг тегишли моддалари билан жазога тортилди.

Юртбошимиз раҳнамолигида иқтисодиётимиз аграр секторининг асосий таянчи сифатида фермерлик ҳаракатини ривожлантиришга алоҳида эътибор берилмоқда.

Президентимизнинг бу масалада Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг 21 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маърузасида "Жорий йилда обод ҳаётнинг асосий шартли бўлган аҳолининг реал даромадларини ошириш, кичик бизнес, хусусий тадбиркорлик ва фермерлик ҳаракатини янада ривожлантириш, янги-янги иш ўринлари яратиш, социал масалаларни ечиш борасидаги ишларимизни изчил давом эттирдик", деган фикрлари бунинг исботидир. Зеро, қишлоқда ҳаёт сифатини белгилайдиган фермерлар ўзлари га қаратаётган эътибордан руҳлибди, қишлоқ ҳўжалигидаги ислохотларни амалга оширишга қўмақлашиб, аграр соҳага замонавий технологияларни жорий этишмоқда. Бу ҳаракатлар иқтисодиётимизни раванқига муносиб ҳисса бўлиб қўшилипти.

Фермерлар мамлакатимизни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш, қишлоқ аҳолисини, жумладан, ёшларни иш билан таъминлаш ва уларнинг турмуш даражасини ошириш жараёнида фаол иштирок этишмоқда. Улар орасида замонавий билимга ва малакага эга, ўз фаолиятида салмоқли ютуқларга эришишга қодир янги авлод фермерлари — ёшларнинг ҳам борлиги кишига фохр бағишлайди.

Давлатимизнинг бевосита гамхўрлиги ва ишончи билан улар тадбиркорлик ҳаракатининг барча йўналишларида фаолият юритиши, иқтисодиётимиз раванқини таъминлашга, халқимиз турмушини янада фаровон этишга хизмат қиладиган махсулотлар ишлаб чиқаришмоқда. Юртбошимизнинг 2012 йил 22 октябрдаги "Ўзбекистонда фермерлик фаолиятини ташкил қилишни янада такомиллаштириш ва уни ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони фермерлик йўналиши бўйича иш юритишга касб-хуна қоллежлари битирувчиларининг қизиқишларини янада қучайтирди.

Вазирлар Маҳкамасининг 2013 йил 18 январдаги "2012 йилда республикани ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш яқунлари ва 2013 йилги иқтисодий дастурнинг асосий вазифалари тўғрисида"ги мажлиси баёни ижросини таъминлаш мақсадида вилоят прокуратураси органлари томонидан қишлоқ ҳўжалиги соҳасини ривожлантиришда ёшлар иштирокни кенгайтириш, ёш мутахассислар томонидан фермерлик фаолиятини ташкил этишни қўллаб-қувватлаш ва шу асосида коллеж битирувчиларининг иш билан бандлигини таъминлашга қўмақлаштириш мақсадида бир қатор ишлар амалга ошириб келинмоқда. Ёшлардан иборат фермер ҳўжаликлари фаолиятини йўлга қўйиш, шу асосида янги иш ўринлари ташкил этиш юзасидан самарали ишлар олиб борилмоқда.

Мамлакатимизда ёшларнинг иқтисодини рўбга чиқариш учун барча шaroитлар яратиш берилмоқда. Бош прокуратура тавсиясига кўра фермерлик билан шуғулланишни хоҳлаган ёшларни қўллаб-қув-

Ёш фермерлар сарҳисоби

Азамат БОЗОРОВ,
Булуғғур туман прокурори

риб, эл дастурхонига тортик қилди.

Умуман 2013 йил давомида туман бўйича касб-хуна қоллежлари битирувчиларидан 482 нафари 981 миллион сўм кредит олишиб, тадбиркорлик соҳасининг турли йўналишларида иш фаолиятларини бошлаб юборишган.

Туман прокуратураси ташаббуси билан ўтказилган "Менинг бизнес гоям" кўриқ-танловида чорвачилик йўналишидаги ўз бизнес гояси билан голиб чиққан қишлоқ ҳўжалик касб-хуна қоллежи талабаси Н.Йўлдошевга, "Мутахассислик сенинг келажакинг" кўриқ-танловида паррандачилик йўналишидаги ўз бизнес гояси билан голиб чиққан педагогика ва спорт коллежи талабаси Ж.Абдиловга паррандачилик фаолиятини йўлга қўйиш учун имтиёзли кредит маблағи ажратилди. Уларнинг ёш фермер-тадбиркор сифатидаги фаолияти бошқа битирувчиларга намуна бўлиб хизмат қилди.

Тумандаги фермерлик фаолияти билан шуғулланиш истигини билдирган ёшлар орасидан анча мукамал, деб тан олинган лойиҳалар бўйича савзавотчилик, галлчилик, паррандачилик йўналишларида фаолият юритишни қўлаган ёшлар ўртасида очик танловлар ўтказилди. 102 гектар ер майдони танловга қўйилиб, голибларга ер майдонлари ажратилиб ва фермер ҳўжаликлари ташкил этишга имкон яратилди. Хусусан, қоллеж битирувчиларидан С.Абдуқодировга 10,5, З.Облоқулова 9,2, И.Ҳамидова 14,4, А.Оқбоевга 13,3, С.Рахмоновга 10,6, А.Абдуғафоровларга 11,5 гектардан ер майдонлари ажратилди. Янги ташкил этилган фермер ҳўжаликларининг ҳар бирида қўшимча 3-4 тадан бўш иш ўринлари яратилиб, 20 нафардан ортик ёшлар иш билан таъминланди.

Шунингдек, ёш фермерларнинг фаолияти ўрганилиб, таҳлил қилиб борилмоқда. Яқинда туман ҳокимлигида бўлиб ўтган йиғилишда ёш фермерлар томонидан амалга оширилган ишлар ўрганиб чиқилиб, келгусида уларнинг фаолиятини янада қучайтириш борасида зарур чора-тадбирлар белгиланди. Уларга зарур амалий ёрдамлар кўрсатиш масаласида келиши олинди. Бу каби ижобий ўзгаришларнинг барчаси ёшларнинг мамлакатимиз иқтисодиётида янада мустақам қўшимча зғаллашлари, турли қишлоқ ҳўжалик махсулотлари ишлаб чиқариш ҳамда юрт раванқини таъминлашдаги ҳиссалари ортишига имкон яратиши шубҳасиз.

Келгусида бундай фермер ҳўжаликлари сонини қўчайтириш, ҳуқуқий манфаатларини ҳимоя қилиш, уларнинг ташаббускор фаолиятларини қўллаб-қувватлаш борасида зарур ёрдам кўрсатиш лозим бўлади. Бу борада туман прокуратураси ҳар доим ёшларнинг ёрдамчиси ва ақин қўмақдоши бўлиб қолаверади.

ватлашга биз ҳам асосий эътиборимизни қаратганмиз. Ёш фермерлар бундай эътиборга ўз интилиш ва ташаббуслари билан муносиб жавоб қайтаришига ишонамиз.

Қишлоқ ҳўжалиги соҳасини ривожлантиришда ёшлар иштирокни кенгайтириш, фермерлик фаолиятини ташкил этишдаги ташаббусини қўллаб-қувватлаш орқали коллеж битирувчиларини иш билан таъминлаш борасида вилоят ва туман прокуратураси томонидан бир қатор ишлар амалга ошириб келинмоқда.

Вилоят ҳокимининг "Вилоятда ёшлар томонидан фермерлик фаолиятини ташкил этишни қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қароридан руҳланган ёшлар ўз қизиқиш ва интилишлари доирасида фаолиятларини бошлашди. Улар келгусида мамлакатимиз иқтисодиётини ривожлантириш, халқимиз турмушини янада фаровонлаштиришга муносиб ҳиссаларини қўшишди.

Булуғғур туманида ҳам фермерлик ҳаракатини янада ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилиб, касб-хуна қоллежларида фермерлик ҳаракати, унинг имкониятлари, аҳамияти ҳақида битирувчи-ёшларга кенг тушунтириш ишлари олиб борилмоқда.

Қишлоқ ҳўжалиги соҳасида мутахассисларни тайёрлайдиган тумандаги қишлоқ ҳўжалиги, иқтисодиёт ва сервис, аграр соҳа ва сервис касб-хуна қоллежлари ўқувчиларига фермерлик ҳаракати ҳақида кенг тушунча бериш мақсадида "Ёш фермерлар" ва "Агар мен фермер бўлсам..." стендлари ташкил этилди. Улар билан танишган ўқувчилар фермерлик ҳаракати билан боғлиқ зарур маълумотларга эга бўлишиб, ўз тақлифларини билдириб келишмоқда. Бу тақлифлар туман Фермерлар кенгаши, туман қишлоқ ва сув ҳўжалиги бўлими ва бошқа мутахассис тақлилотлар билан ҳамкорликда ўрганилиб, ёшлар тегишли тавсия ва қўмақлар бериб борилмоқда.

Фаолият бошлаган ёш фермерлар пухта режа асосида иш юритиб, муваффақиятларга эришмоқдалар. Хусусан, тумандаги А.Абдурахимов раҳбарли қилаётган "Худойкулов Алибек даласи" фермер ҳўжалигида 40,5 тонна, Н.Жалилова бошқараётган "Шоҳжаҳон ЖСД" фермер ҳўжалигида 79,5 тонна, М.Маматқулов бошқараётган "Икром Чўятепа ИЧМ" фермер ҳўжалигида 18,2 тонна дон етиштирилди ва галла хирмонига муносиб ҳисса қўшилди.

Бу йўналишда фаолият юритаётган ёш тадбиркорлар орасида балиқчиликни йўлга қўйганлари ҳам борлиги қувонарли хол. Балиқчилик бўйича илгорлар тажрибасидан самарали фойдаланишни қўлаган Т.Ортиқов "Темур Сардор Юсуфбек" фермер ҳўжалигида 1 гектар майдондаги сув ҳавзасида балиқхона ташкил этиб, 3 нафар ёшларни иш билан таъминлади. Б.Абдуллаев "Бекзод Абдуллаев" фермер ҳўжалигидаги 1 гектар майдонни эгаллаган балиқхонада 1,3 тонна балиқ етишти-

Амнистия — бағрикенглик ифодаси

Мамлакатимизда инсон шаъни олий қадрият ҳисобланиб, давлатимизда олиб борилаётган барча сиёсий ҳаракатлар, ислохотлар марказида шахс ва унинг манфаатлари туради. Инсон манфаатлари, ҳуқуқ ва эркинликлари ҳимоясини таъминлаш давлатимиз сиёсатининг энг асосий йўналишларидандир. Мустақилликнинг дастлабки йилларида бошбаш Президентимиз раҳнамолигида ва бевосита ташаббуслари билан инсонпарварлик тамойилига амал қилган ҳолада ҳуқуқ тизимига ўзига хос хусусиятларга эга бўлган амнистия институти жорий қилинди. Амнистия институти ўз мазмун-моҳиятига кўра, жиноят содир этган ёки жазо ўтаётган шахсларга нисбатан давлат томонидан кўрсатиладиган инсонпарварлик ва бағрикенглик намунаси.

Демак, амнистия қарорини қабул қилишдан кўзланган мақсад давлатнинг жамият аъзоларига нисбатан ғамхўрлигидир. Амнистия қарорининг қабул қилиниши нафақат жиноят содир қилган шахслар ёки маҳкумларнинг манфаати нуқтаи назардан, балки уларнинг оила аъзолари, қариндosh-уруғлари, воёга елмаган фарзандлар ота-оналарининг меҳридан баҳраманд ўсиши, шунингдек, оилада иқтисодий ва маънавий муҳитни вужудга келтиришда асосий ўрин тутган ота ва оналарнинг иштирокини таъминлаш билан ҳам муҳим аҳамиятга эга. Бунда давлатнинг жамият аъзоларига нисбатан ғамхўрлик гоёяси акс эттирилган. Давлатимиз раҳбарининг тақдиримосасига мувофиқ қабул қилинган Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг 2013 йил 12 декабрдаги "Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг йилгирма бир йиллиги муносабати билан амнистия тўғрисида"ги Қарори ҳам шундан далолат беради. Амнистия актининг 1-бандида инсонпарварликнинг кечиримлиги ифодаси биринчи гада тўрт тоифадаги шахсларга, хусусан, ёшдан ва фуқароликка мансублигидан қатъи назар аёлларга, жиноят содир этган вақтда ўн саккиз ёшга тўлмаган шахсларга, ушбу амнистия акти кучга киргунга қадар олтими ёшга тўлган, яъни 1953 йил 13 декабрга қадар туғилган эркакларга ҳамда чет эл фуқароларига, улар ҳуқуқлари ҳимоясига қаратилган бўлиб, ўта оғир бўлмаган жиноятлар содир этганлик учун ҳукм қилинган шахслар озолиқдан маҳрум қилиш тарихисидаги жазодан, шунингдек, озолиқдан маҳрум

қилиш билан боғлиқ бўлмаган ҳазорлардан овоз қилиниши кўзда тутилган. Шу ўринда қайд этиш лозим, қарорнинг 1-бандининг амал қилиши ўта оғир жиноятлар содир этган шахсларга нисбатан татбиқ этилмайди. Таъкидлаш жоизки, чет эл фуқароларига нисбатан содир этган жиноятлари учун кечиримли бўлишга алоҳида ёндашилди, уларни жазодан озод қилиш белгиланганлиги мамлакатимизнинг халқаро меъёрларга содиқлиги баробарида ўзга давлат фуқароларига нисбатан ҳам инсонпарварлик кўрсатилаётганлиги замирида уларнинг давлатларига нисбатан ҳурмат рамзини ҳам аниқлатади. Амнистия тўғрисидаги қарорнинг 2-банди таъсир доирасига эҳтиётсизлик орқасидан жиноят содир этган шахслар, шунингдек, ижтимоий хавфи катта бўлмаган ёки унда оғир бўлмаган жиноят содир этганлиги учун биринчи марта ҳукм қилинган шахслар, ўзларига таъинланган жазо тури ва миқдоридан қатъи назар тушади. Маълумки, халқимиз доимо ўзаро ҳамжихатликда яшашга интилган, ўзаро муросаю мадора билан ҳар қандай низо-ларга барҳам беришга ҳаракат қилган, айниқса, бирон-бир жиноятга қўл уриб, кимгадир моддий ёки маънавий зиён, зарар етказган шахснинг ғуноҳидан ўтиб яшашга одатланган. Шу боис, кечиримлилик халқимизга хос энг юксак фазилат, ахлоқ-одоб намунасидир. Айнан инсонпарварлик принципи замирида кечиримлилик ҳам муҳассамлиги билан қимматлидир. Бундай олажаноб гоғларнинг амалиётга татбиқ этилиши маълум бир турдаги гайриқонуний қилмиш

содир этган шахсларнинг ўз кадр-қимматини билиш ва бундан кейин гайриқонуний ҳаракатлар содир этмаслиги учун ўзини ўзи назорат қилишга йўналтирилгани билан янада эътиборли дейиш мумкин. Бу хусусият амнистия тўғрисидаги қарорнинг 5-бандида яққол ўз ифодасини топган бўлиб, унда таққилданган ташкилотлар фаолиятидаги иштироки, улар таркибида тинчлик ва хавфсизликка қарши ёки жамоат хавфсизлигига қарши жиноятлар содир этганлиги учун биринчи марта озолиқдан маҳрум қилишга ҳукм этилиб, тузалиш йўлига қатъий ўтган шахслар жазодан озод этилишида кўринади. Таъкидлаш лозимки, амнистия актини қўллаш ёки қўлламаслик масаласи ҳар бир шахсга нисбатан яқка тартибда кўриб чиқилади. Амнистия тўғрисидаги қарорнинг 6-банди Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг 68-моддасидаги асослар бўйича қўлланилганда, яъни шахс жиноий жавобгарликдан озод қилинганда, амнистия тўғрисидаги қарорнинг 1- ва 2-бандларида қайд этилган шахслар томонидан содир этилган жиноятларга оид терговга қадар текширув матери-аллари ҳамда жиноят ишлари амнистия тўғрисидаги қарорнинг 8-банди билан белгиланган истисоларни ҳисобга олган ҳолда тугатилади. Суриштирувчи, терговчи амнистия тўғрисидаги қарорга кўра жиноят ишини кўзга-тиш рад этилиши керак бўлган терговга қадар текширув матери-аллари, шунингдек, тугатилиши лозим бўлган жиноят ишлари бўйича амнистия тўғрисидаги қарор қўлланиши ҳақида судга илтимоснома киритиш тўғрисида прокурорга тақдимнома киритади ва унга терговга қадар текширув матери-аллини ёхуд жиноят ишини топширади. Прокурор тақдимномани терговга қадар текширув матери-али ёхуд жиноят иши билан биргаликда ўрганиб, рози бўлган тақдирда, амнистия тўғрисидаги қарорни қўллаш ҳақида судга илтимоснома киритади. Суд илтимосномани прокурор ва манфаатдор шахслар иштирокида кўриб чиқиб, амнистия тўғрисидаги қарорни қўллаш ҳақида ёхуд прокурорнинг илтимосномасини қаноат-

лантиришни рад этиш тўғрисида ажрим чиқаради. Айни бир вақтда суд манфаатдор шахсларга қабул қилинган қарор устидан шикоят бериш тартибини тушунтиради. Жиноят ишининг амнистия тўғрисидаги қарор асосида тугатилишига, агар гумон қил-нувчи, айбланувчи, судланувчи, у вафот этган тақдирда эса унинг яқин қариндoshларидан бири бунга эътироз билдирса, йўл қўйилмайди. Бундай ҳолда жиноят иши бўйича ишни юри-тиш умумий тартибда давом эттирилади ва асослар бўлса, суд жазо тайинламасдан айб-лов ҳукми чиқаради. Ҳар иккала ҳолатда ҳам бундай шахсларнинг ҳаракатлари оқибатида етказилган зарар-нинг ўрнини қоплаш масала-лари фуқаролик суд ишлари-ни юритиш тартибида ҳал қилинади. Жазони ижро этиш муасса-саси ёхуд органининг бош-лиги (ҳарбий хизматчиларга нисбатан ҳарбий қисм ёки ин-тизомий қисм командири) маҳ-кумга нисбатан амнистия тўғ-рисидаги қарорнинг қўллани-ши ҳақида судга илтимоснома киритиш тўғрисида прокурор-га тақдимнома киритади. Амнистия тўғрисидаги қарор 7-бандининг таъсир до-ирасига озолиқдан маҳрум қилишга ҳукм қилиниб, жазо-нини ўталмай қолган қисми ахлоқ тузатиш ишлари билан алмаштирилган, шунингдек, озолиқдан маҳрум қилишга шартли ҳукм қилинган маҳкум-лар ҳам тушади. Амнистия тўғрисидаги қарор асосида жазодан озод қилинган шахсларнинг иж-тимоий мослашуви ва ҳимояси-га оид чораларни амалда рўй-бага чиқариш билан боғлиқ масалаларни ўз вақтида ва самарали тарзда ҳал этиш мақсадида прокуратура, ички ишлар, миллий хавфсизлик хизмати, адлия органлари ва судлар, шунингдек, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари ва фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари раҳбар-лари орасидан ҳудудий комис-сиялар тўзилади. Жазодан озод қилинган шахслар тўлиқ ҳисобга олина-

Баҳром ИРМАТОВ,
Бухоро вилоят прокурорининг ўринбосари

ди ва уларни ишга жойлаштириш масаласи ҳал этилади. Ёлғиз, ёрдамга муҳтож шахслар, ногиронлар қарилар уйларида жойлаштирилади. Воёга елмаганлар эса ота-оналарининг, васийлик ва ҳомийлик органларининг назоратига топширилади, зарур ҳолларда улар тегишли таълим муасса-саларига юборилади. Мазкур амнистия актини қўллаш тартиби тўғрисидаги низомида амнистия тўғрисида-ги қарор асосида жазодан озод қилинган 1- ва 2-гурӯх диспансер рўйхатидаги сил касаллигига чалинган шахсларнинг ҳисобга олиншини ташкил этиш ва махсус даво-лаш муассасаларига юбориш масалалари бўйича Ўзбеки-стон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги, жиноий жа-вобгарликдан ёки жазодан озод қилинган чет давлатлар фуқароларининг ҳисобга оли-нишини ҳамда Ўзбекистон Республикасидан чиқариб юборилишини ташкил этишда Ташқи ишлар вазирлигининг иштироки назарда тутилган. Прокуратура, миллий хавф-сизлик ва ички ишлар ходим-ларидан иборат тузилган тез-кор гуруҳлар зиммасига ам-нистия тўғрисидаги қарорнинг ҳар бир маҳкумга нисбатан алоҳида, оғишмай ва ҳолисо-на қўлланилиши устидан назо-ратни амалга ошириш ҳамда қонунийлик бузилишларининг олдини олиш вазифалари юк-латилган. Эътиборли томони шунда-ки, амнистия тўғрисидаги қарорнинг қўлланиши устидан жамоатчилик назорати ҳам назарда тутилган. Бу фуқаро-ларнинг ҳуқуқ ва эркинликла-рига оғишмай риюя этилиши-ни ҳамда қарорнинг қўлланиш тартиб-таомилларининг очиқ-шоралигини таъминлайди. Амнистия тўғрисидаги қарорнинг қўлланилишидаги суиистемолликлар ва уни но-қонуний қўлланиш ёхуд қўлла-нишни ноқонуний равишда рад қилиш ҳолларини аниқ-лашга алоҳида эътибор қарати-лади. Хулоса қилиб айтганда, ам-нистия акти инсонпарварлик-ни энг олий қадрият эканини қафолатлайди.

"Биз учун Мустақиллик — миллатимиз, мамлакатимизнинг жаҳонда обрў-эътиборини, шон-шавкатини кўтарилган соғлом авлодни, ҳар жиҳатдан баркамол ва фидойи ўғил-қизларни тарбиялаш, уларни воёга етказиш ва бахтини кўришидир. Аллоҳнинг ўзи эл-юртимизга инъом этган табиий бойликларга эгалик қилиш, халқимиз қудрати, салоҳияти, ақлу-заковатига таяниб Ўзбекистонда яшаётган ҳар бир инсон, ҳар бир оила учун муносиб ҳаёт қуриш келажак авлод учун озод ва обод Ватан қолаиришидир".

Давлатимиз раҳбарининг ушбу фикрлари иқтисодий-ижтимоий, маънавий-маърифий ва халқаро соҳаларда эришган ютуқларимиз мисолида ёшларимизнинг фаолигини ошириш, уларнинг эртанги кунга бўлган ишончини мустаҳкамлаш, дунёда ҳеч кимдан кам бўлмайдиган қомил инсонлар қилиб тарбиялаш, ўз Ватани билан фахрланиш туйғусини юксалтириш, тинчлик ва тараққиёт йўлида фидойи бўлишга ўргатиши

Оила ва бола маънавияти

асосий омиллари ҳисобланади. Соғлом ва баркамол инсоннинг воёга етишида оила муҳим ўрин тутади. Юртбошимиз томонидан 2012 йилнинг "Мустаҳкам оила йили", 2013 йилнинг "Обод турмуш йили" деб эълон қилиниши ҳам оилага бўлган юксак ҳурмат ва эътибордан дарак беради. 2014 йил эса "Соғлом бола йили" деб номланди. Президентимиз "Юксак маънавият — энгилмас куч" номи асарига оила ҳақида тўхталиб, "Ҳар қайси миллатнинг ўзига хос маънавиятини шакллантириш ва юксалтиришда, ҳеч шубҳасиз, оиланинг ўрни ва таъсири беқувсидир. Чунки инсоннинг энг соф ва покиза туйғулари, илк ҳаётий тушуна ва тасаввурлари биринчи гада оила бағрида шаклланади. Боланинг характери, табияти ва дунёқарашини белгилайдиган маънавий мезон ва қарашлар, яхшилик ва эзгулик, олижаноблик ва меҳр-оқибат, ор-номус ва андиша каби муқаддас тушуналарнинг пойдевори оила шариатида қарор топиши

табиийдир" деб таъкидланганлар. 2010 йил 29 сентябрдаги "Воёга етмаганлар ўртасида назоратсизлик ва ҳуқуқбузарликларнинг профилактикаси тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни ҳам ёшларимизнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилишга хизмат қилмоқда. Шунингдек, мамлакатимизда воёга етмаганларнинг ҳуқуқий ҳимоясини таъминлаш, улар томонидан ҳуқуқбузарлик ва жиноятлар содир этилишининг олдини олиш мақсадида 2010 йил 17 май куни "Ўзбекистон Республикаси Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексига қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги Қонун қабул қилинди. Қонунга мувофиқ, воёга етмаганларнинг тунги вақтларда ота-онасидан бири ёки унинг ўрнини босувчи шахсларнинг кузатув-сиз рестороанлар, қаҳвахоналар, барлар, клублар, дискотекалар, компьютер заллари, интернет тармоғидан фойдаланиш хизматларини кўрсатиш учун жиҳозланган хоналар ёки бошқа кўнгил очиш жойларда бўлиши тақиқланади. Қонуни

Лутфия БОЗОРОВА,
Қашқадарё вилоят прокурорининг катта ёрдамчиси

бузган кўнгилочар маскан раҳбарлари энг кам ойлик иш ҳақининг 10 бараварига миқдорда маъмурий жавобгарликка тортилади. Ушбу муҳим ҳужжатнинг қабул қилиниши ўсиб-ўлғайиб келаётган, баалоғат оstonасида турган ёшларнинг назорат остида бўлишини таъминлашга хизмат қилади. Ёшлар ўртасида оиланинг муқаддас эканлиги, турмушда учрайдиган катта-кичик муаммоларни ақл-заковат билан енга оладиган иродаси мустаҳкам, сабр-тоқатли ёшларни тарбиялаш бугуннинг муҳим вазифаси бўлиб, бунинг учун барча бирдек ҳаракат қилмоғи, яъни оилада, таълим даргоҳларида, маҳалларда бу борадаги маънавий-маърифий тарғибот ишларини янада жонлантириш лозим.

Мамлакатимизнинг мустақкам ҳуқуқий асоси

1992 йил 8 декабрь кuni Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси қабул қилиниши мустақил, янги суверен демократик давлат — Ўзбекистон Республикаси пайдо бўлганлигини қонуний тасдиқлаб берди. Шунинг алоҳида қайд этиш зарурки, Ўзбекистон Республикаси Конституцияси муқаддас ҳуқуқий ҳужжат сифатида келажаги буюк Ўзбекистоннинг инсонпарвар демократик ҳуқуқий давлат ва фуқаролик жамияти барпо этишнинг ҳуқуқий пойдевори бўлиб хизмат қилиб келмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ўзида энг юқсак умуминсоний демократик тамойилларнинг ютуқларини муҳассамлаштирган. Конституцияда ўзбек халқи маданияти ва миллий аъёнларининг чуқур илдиэларига суянилганлиги ҳам унинг ўзига хос муҳим хусусияти ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг ҳужжатлари, айниқса, Инсон ҳуқуқлари умумжаҳон Декларацияси, халқро ҳуқуқ қоидалари асосида қабул қилинган ва жаҳон ҳамжамиятининг энг замонавий демократик давлатлар конституцияларидан бири ҳисобланади.

Президентимиз Ислоҳ Каримовнинг 2013 йил 6 декабрда Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 21 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги "Амалга ошираётган ислохларимизни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамияти қуриш — ёруқ келажакимизнинг асосий омилдир" номли маърузасида таъкидлаганидек, "... ҳақиқатан ҳам, 1992 йил 8 декабрда қабул қилинган Конституциямиз Ўзбекистон тарихида, узок, давомли мақсад ва вазифаларимизни аниқ белгилаб беришда ўзининг пухта ўйланган тамойил ва қоидалари билан ишончли ва ҳал қилувчи омил бўлди, деб таъкидлашга барча-барча асосларимиз бор.

Конституциямиз негизига қўйилган талаб ва қоидаларга тўлиқ мос келадиган, дунё ҳамжамиятида "ўзбек модели" деб ном қозонган, мамлакатимизни ислоҳ этиш ва модернизация қилиш йўли нақадар тўғри эканини бугун ҳаётнинг ўзи тасдиқлаб бермоқда".

Конституция жамиятда амалда бўлган барча қонунларни бир мақсад, бир гоё, бир тартибда бўйсундирадиган ягона, умумдавлат миқёсидаги асосий қонундир. У амалдаги қонунчиликнинг ҳуқуқий базаси ҳисобланади. Амалдаги қонунчилик Асосий Қонунимиз тўғрисида таъкидлаб боради. Конституцияда мустақкамланган нормалар Ўзбекистон давлати конституциявий тузумининг асосларини, инсон ва фуқароларнинг асосий ҳуқуқлари, эркинликлари ва бурчлари, фуқаролик жамиятининг таркибий қисмларини, Ўзбекистон Республикасининг давлат тузилиши, давлат ҳокимияти ва маҳаллий ўзини ўзи бошқариш тизимини белгилаб беради.

Президентимиз "Давлатимизнинг келажаги, халқимизнинг тақдирини кўп жиҳатдан Конституциямиз қандай бўлишига боғлиқ", деб бежиз таъкидламаган. Конституциямизнинг нақадар сермазмун ва муқаммал яратилганлигини ҳозирда юр-

тимизда амалга оширилаётган улкан ижобий ўзгаришлар ва янгиланишлар, тобора ривожланиб бораётган жамиятимиз ҳамда юксалиб бораётган турмуш фаровонлигимиз мисолида кўришимиз мумкин.

Конституцияда шунингдек, халқнинг иродаси, руҳияти, онги ва маданияти акс этган бўлиб, унинг 7-моддаси биринчи қисмига мувофиқ "Халқ давлат ҳокимиятининг бирдан-бир манбаидир", деб мустақкамлаб қўйилган. Конституцияга мувофиқ, давлат ўз фаолиятини халқ манфаатлари, жамият фаровонлигини кўзлаб амалга оширади.

Конституциямиз халқро ҳуқуқда умумэътироф этилган мустақиллик, тенглик, инсонпарварлик ва адолат гоёларига асосланади ҳамда тўлиқ равишда халқро ҳуқуқий андозалаб мос келади. Конституция шарофати тўғрисида мамлакатимиз инсонпарвар демократик ҳуқуқий давлат барпо этиш йўлидан ривожланмоқда. Асосий Қонуннинг 11-моддасида "Ўзбекистон Республикаси давлат ҳокимиятининг тизими ҳокимиятининг қонун чиқарувчи, ижро этувчи ва суд ҳокимиятига бўлиниши принципига асосланади", деб белгилаб қўйилган. Мазкур принципнинг Конституцияда мустақкамлаб ва амалга оширилиши инсонпарвар демократик ҳуқуқий давлатнинг энг муҳим белгиларидан бири ҳисобланади.

Конституцияда қонун устунлиги масаласига алоҳида эътибор қаратилган бўлиб, унинг III бобида ҳуқуқий давлатнинг муҳим белгиси бўлган Конституция ва қонуннинг устунлигини таъминлаш принципи мустақкамланган. Конституциянинг 15-моддасида "Ўзбекистон Республикасида Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси ва қонунларининг устунлиги сўзсиз тан олинади. Давлат, унинг органлари, мансабдор шахслар, жамоат бирлашмалари, фуқаролар Конституция ва қонунларга мувофиқ иш кўрадилар" ҳамда Конституциянинг 16-моддаси иккинчи қисмида "Бирорта ҳам қонун ёки бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжат Конституция нормалари ва қоидаларига зид келиши мумкин эмас", деб мустақкамлаб қўйилган. Бу биринчидан, барча жорий қонунлар ва норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар Конституцияга мувофиқ бўлишини, иккинчидан, қонун олдидан ҳамманинг тенглигини, учинчидан, ҳаётнинг барча соҳаларида қонуннинг ҳукмронлигини аниқлатади. Бошқача айтганда, Конституция барча қонун ҳужжатларининг ҳуқуқий асоси ҳисобланади.

Мамлакатимизда амалга оширилаётган суд-ҳуқуқ тизимидаги ислохларнинг мантйқий давоми сифатида 1995 йил 30 августда "Ўзбекистон Республи-

Фарход ИРКАХОДЖАЕВ,
Ўзбекистон Республикаси
Конституциявий суди эксперти

каси Конституциявий суди тўғрисида"ги Қонуннинг қабул қилиниши бўлди. Ўзбекистон Республикаси Конституциявий судининг сайланиши билан мамлакатимизда Конституция устунлигини таъминлайдиган ҳуқуқий давлат қурилишининг кафолати пайдо бўлди.

Конституциявий суд конституциявий назоратни амалга оширишнинг ихтисослаштирилган мустақил суд ҳокимияти органи бўлиб, давлат ҳокимиятининг асосий сиёсий-ҳуқуқий институтларидан бири ҳисобланади. Шу билан биргаликда, Конституциявий суднинг ҳуқуқий мақоми ва ваколат доираси Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 108-109 моддаларида мустақкамлаб қўйилган.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 109-моддасига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Конституциявий суди:

1) Ўзбекистон Республикаси қонунларининг ва Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталари қарорларининг, Ўзбекистон Республикаси Президенти фармонларининг, ҳукуматнинг ва маҳаллий давлат ҳокимияти органлари қарорларининг, Ўзбекистон Республикасининг давлатлараро шартномалар ва бошқа мажбуриятлари Ўзбекистон Республикасининг Конституциясига мослигини аниқлайди;

2) Қорақалпоғистон Республикаси Конституцияси Ўзбекистон Республикасининг Конституциясига, Қорақалпоғистон Республикаси қонунлари Ўзбекистон Республикасининг қонунларига мувофиқлиги тўғрисида ҳулоса беради;

3) Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси ва қонунлари нормаларига шарҳ беради;

4) Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси ва қонунлари билан берилган ваколат доирасида бошқа ишларни ҳам кўриб чиқади.

Конституциявий суднинг қарорлари матбуотда эълон қилинган пайтдан бошлаб қучқа қиради. Улар қатъий ва улар устидан шикоят қилиш мумкин эмас.

Ўзбекистон Республикаси Конституциявий суди қонунга мувофиқ конституциявий тузумни, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини муҳофаза қилинишини таъминлайди. "Ўзбекистон Республикаси Конституциявий суди тўғрисида"ги Қонунга мувофиқ, Конституциявий суднинг қарорлари барча давлат ҳокимияти ва бошқарув органлари, шунингдек, қорхоналар, муассасалар, ташкилотлар ҳамда жамоат бирлашмалари, мансабдор шахслар ва фуқаролар учун мажбурийдир.

Ҳулоса қилиб шунини айтиш мумкинки, мамлакатимизда Конституция асосида амалга оширилаётган кенг қўламли, изчил ва самарали ислохлар тўғрисида халқро андозаларга тўлиқ жавоб берадиган инсонпарвар демократик ҳуқуқий давлат барпо этиш йўлига ўтди. Ушбу ислохларнинг ҳуқуқий асоси Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси ҳисобланади.

Инсон ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлашнинг дастлабки асоси ҳуқуқ, эркин ҳаёти ва шахсий дахлсизлигиндир. Унга кўра, ҳеч ким қулликка олиниши, эркин ҳолатда сақланиши, қийноққа солиниши, шафқатсиз, қадр-қимматини камситадиган таъин ва жазолар билан азобланиши мумкин эмас. Ҳуқуқ бўлиб қолган шахс уни тиклаш учун суага мурожаат этиши кафолатланади. Ҳеч ким суднинг қарорисиз ноўрин қарорига олиниши, ушлаб турилиши ва яшаш жойидан ҳайлаб юборилиши мумкин эмас. Ҳар бир инсон ўз ҳуқуқ ва мажбуриятларини аниқ ифодаланиши, унга эълон қилинган айбонинг асосларини билиш учун ишнини мустақил, ҳолис ва ошқорна кўрилишини суддан талаб қилишга ҳақли.

Инсон ҳуқуқларининг муқим омили

Жаҳонгир МАДРАҲИМОВ,
Навий махсус прокураторси терговчиси

Ўзбекистон давлат мустақиллигини қўлга киритиб, чинакам ривожланиш йўлига қадам қўйди. Ўзбекистон халқи мустақил тузум негизларидан воз кечиб, ривожланишнинг ҳуқуқий давлатни барпо қилиш ва фуқаролик жамиятини шакллантириш билан боғлиқ демократик йўлини танлади.

Демократлаштириш жараёни давлат ҳокимиятининг шундай ташкил этилишини назарда тутадиги, у ҳокимият барча бўғинларининг уйғун фаолияти билан ажралиб туради, қонуннинг устунлигини, фуқароларнинг жамият ва давлат ишларини ҳал этишдаги фаол иштирок этишлари орқали уларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари кафолатланганлигини таъминлайди.

Бизга маълумки, Конституция инсон ҳуқуқларини кафолатловчи ҳужжат. Унинг туб моҳияти, мақсадлари, гоёлари ўзагида халқ, миллат ва инсон манфаати ётади. Унда инсон эркинлиги, жамият ва шахснинг меъёрий қоидалари ўз аксини топган.

Мустақил Ўзбекистоннинг биринчи Конституцияси инсон ҳуқуқ ва эркинликларини устувор йўналиш сифатида қонун мустақкамлади. Халқ ва инсон манфаатларини кўзлаб, унинг моддий ва маънавий эҳтиёжларини тобора тўлиқ қондириб бориш, айниқса, шахс ҳуқуқлари, эркинликлари ва бурчларини амалга ошириш кафолатини яратиш ҳамда уни муҳофаза этиш Конституциянинг бош мақсадида. Конституциядаги гоё ҳамда тамойиллар фуқаролик жамиятини ва ҳуқуқий давлатни шакллантиришга асос қилиб олинган.

Ҳаммамизга маълумки, Конституциядаги гоёлар ўз ўзидан амалга ошмайди. Уларни ҳаракатга келтиришга қодир бўлган куч ҳам керак. Бундай куч одамлар, жамиятнинг ўзидир. Ҳар бир кишининг Асосий Қонундаги чуқур инсоний ва маънавий гоёларини ҳал қилишда иштирок этиш даражаси умумий ва ҳуқуқий маданият даражасига боғлиқдир. Мамлакатдаги қонунчиликнинг аҳоли пировард оқибати ҳар бир кишидаги ҳуқуқий билимларнинг чуқурлигига, юридик маданият даражасига боғлиқ бўлади.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг маъмуни "инсон-жамият-давлат" йўналишида ташкил этилган. Бу маъмул инсон манфаатларини энг аввало ҳамма нарсдан устун туриши, давлатнинг асосий диққат-эътиборида эканлигини билдиради. Конституциянинг ҳар бир моддаси, ҳар бир боби ва бўлимларида инсон ҳуқуқлари ва бурчлари баён этилган. Унинг иккинчи бўлими "Инсон ва фуқароларнинг асосий ҳуқуқлари, эркинликлари ва бурчлари"га бағишланган. Унда умумий қоидалар фуқаролик, шахсий ҳуқуқ ва эркинликлар, сиёсий, иқтисодий-ижтимоий ҳуқуқлар, бу ҳуқуқларнинг кафолатлари тўлиқ ёритиб берилган. Конституцияда кафолатларнинг тўртта тури ҳақида гап боради. Булар иқтисодий, сиёсий, маънавий ва юридик кафолатлардир.

Ўзбекистон ҳудудида яшовчи миллат вакилларининг манфаатлари Асосий Қонунимизда ҳимоя қилинади. Конституция таълимни ривожлантиришнинг ҳуқуқий асосини ҳам яратиб берди. Келажак бунёдкори бўлиши ёш авлод оилада улағайда ва камол топади. Оиласи муқаммал бўлган юртнинг ҳам, давлатнинг ҳам истиқболли порлоқ бўлади. Шунинг учун Конституциянинг XIV бобида оила ва унинг ҳуқуқларига алоҳида эътибор берилган. Унда оиланинг жамият ва давлат муҳофазасида бўлиш ҳуқуқи мустақкамланган. Давлатимизда оилани ҳар томонлама таъминлаш, етарли турмуш шароитини яратиш борасида қўллаб-қувватлаб ишлар амалга оширилмоқда. Бундан мақсад буюк келажак йўлидаги эзгу ишларни амалга оширишга қодир бўлган соғлом, жисмонан ва маънавий камол топган авлодни вояга етказишдан иборатдир.

Сохта тадбиркорларнинг сифатсиз маҳсулотлари

Истиқлол йилларида юртимизда олиб борилаётган иқтисодий, ижтимоий, сиёсий соҳалардаги ислохотлар ҳалқимизни ягона маслак ва эзгу мақсаплар йўлида жипслаштиришга хизмат қиломқда. Мамлакатимизнинг ҳар бир фуқароси учун эркин ва обод яшаш, ўз тақдирини ўз қўли билан яратиш ва юрт фаровонлиги йўлида меҳнат қилиш ҳуқуқи тўла қафолатланди.

Айниқса, кейинги йилларда Президентимиз Ислам Каримов томонидан тадбиркорлик субъектларини ҳуқуқий ҳимоя қилиш, уларнинг бюрократик тўсиқларсиз, эмин-эркин фаолият юритишлари учун зарур шарт-шароитларни яратувчи бир қатор қарор ва фармонлар қабул қилинди. Тадбиркорлик субъектларини рўйхатга олиш тизими қайта кўриб чиқилиб, соддалаштирилди. Бироқ, бундай имкониятлардан фойдаланиш ўрнига ўз фойдасини кўзлаб, мўмай даромад орттириш учун қонунларимизни четлаб ўтиб, ҳам давлат манфаатларига, ҳам фуқароларимиз соғлиғига зарар етказишдан қайтмайдиган кимсалар учраб турибди.

СВОЖДЛҚК департаментининг Мирзо Уллубек туман бўлими ходимлари томонидан ўтказилган текзор тадбирда ана шундай кимсаларнинг ноқонуний фаолиятига чек қўйилди. Фуқаролар Баҳром Орипов, Икром Кулиев ҳамда Мурод Мирзаевлар (исм-фамилиялар ўзгартирилган) олдиндан жиноий тил бириктириб, юртимизда белгиланган тартибда тадбиркор сифатида рўйхатдан ўтишдан бўйин товланган ҳолда яширин

цах ташкил қиладилар. Бунинг учун М.Мирзаев ўзига тегишли бўлган Ҳамза тумани Яккатол кўчасида жойлашган бинога қандолат маҳсулотлари ишлаб чиқариладиган турли асбоб-анжомлар келтириб ўрнатади. И.Кулиев эса яширин цехга бир неча нафар ишчиларни ёллаб, маҳсулот ишлаб чиқаришни ташкил этади. Б.Ориповнинг вазифаси тайёр ширинликларга харидор топиб, уларни пуллаш эди. Улар Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 12 майдаги "Тадбиркорлик субъектларини ташкил этиш ва давлат рўйхатидан ўтказиш тартибини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил 20 августдаги "Тадбиркорлик фаолиятини ташкил этиш учун рўйхатдан ўтказиш тартиботлари тизимини тубдан такомиллаштириш тўғри-

Фазлиддин АЛИМОВ,
СВОЖДЛҚК
департаментининг Мирзо
Уллубек туман бўлими бошлиғи

сида"ги Қарорларига зид ҳаракатлар қилишган. Улар хавфсизлик ва санитария талабларига жавоб бермайдиган жойда 2012 йилнинг ноябрь ойидан 2013 йилнинг 8 февралига қадар "Ширин олам", "Файз ширин мультит" каби бир неча турдаги қандолат маҳсулотларини ишлаб чиқариб, бозорларда сотишган. Мазкур маҳсулотлар Ҳамза туман Давлат санитария-эпидемиология назорати маркази томонидан текширилганда истеъмолга яроқсиз, инсон соғлиғи хавфсизлиги талабларига жавоб бермаслиги аниқланди.

Мазкур ҳолат бўйича департаментининг Мирзо Уллубек туман бўлими томонидан жиноят иши қўзғатилди. Қонунларимизни менсимай, уларни четлаб ўтишга ҳаракат қилган шахсларга нисбатан жиноят ишлари бўйича Мирзо Уллубек туман суди ҳукм чиқарди. Унга кўра Б.Орипов, И.Кулиев ҳамда М.Мирзаевлар 2 йил муддатга тадбиркорлик ва воситачилик фаолияти билан шуғулланиш ҳуқуқидан маҳрум қилиниб, энг кам ойлик иш ҳақининг 160 баробари миқдорда жараима тўлайдиган бўлишди.

Хулоса қилиб айтганда, қонунларга риоя қилган тадбиркор доимо давлат ҳимоясида бўлиши, қонунбузарлар эса қилмишига яраша жазо олиши муқаррар.

Истиқлол йилларида юртимизда тадбиркорлик ва кичик бизнесни ривожлантириш масаласига алоҳида эътибор қаратилмоқда. Давлатимиз томонидан яратилган имкониятлардан кенг ва самарали фойдаланган юртошларимиз ўз хусусий бизнесини йўлга қўйиб, ҳам оиласига, ҳам давлатга фойда келтиришмоқда.

Қарз олиш яхши, аммо...

Ҳамза САИДОВ,
СВОЖДЛҚК департаментининг Урганч туман бўлими бошлиғи

Эътиборлиси, айни вақтда пухта бизнес режасига эга тадбиркорнинг қўлида керакли маблағи бўлмаса, тижорат банкларида кредит олиб, фаолиятини йўлга қўйиб олиш имконияти ҳам мавжуд. Бироқ, бундай имкониятдан фойдаланиш ўрнига, ишончли суиистеъмол қилиб, кўрсатилган кўмакка нописанд муносабатда бўлиб, олган кредитини қайтарилгани унутиб қўяётган баъзи тадбиркорлар ҳам орамизда учраб турибди. Шовотлик Б.Адилов фуқаро Қ.Мирзаев билан мўмай даромад қилиш режасини тузади. Унга мувофиқ, улар 2012 йил 17 ноябрда Шовот туман ҳокимлигининг тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш инспекциясида ёғочдан эшик, дераза ва бошқа буюмлар ҳамда алюминий профил тайёрлаш фаолияти билан шуғулланувчи яқка тартибдаги тадбиркор сифатида рўйхатдан ўтишди. Орадан икки кун ўтиб, "Миллий банк"нинг Шовот филиали билан йиллик 19 фоиз устам тўлаш шarti билан 37 ой муддатга ёғочдан эшик, дераза ва бошқа буюмлар ва алюминий профил ишлаб чиқариш ва сотиш фаолиятини ривожлантириш мақсадида 70 млн. сўм кредит шартномаси тузилади. Аммо бу кимсаларнинг ниятлари аввалдан бузуқ эди. Улар кредит маблағи ҳисобидан "Урганч дизайн қурилиш савдо" МЧЖдан 49 млн. сўмлик, "Урганч само савдо" МЧЖдан эса 21 млн. сўмлик маҳсулот сотиб олишди-да, бу маҳсулотларни нақд пулга сотиб, пулларни шахсий эҳтиёжлари учун ишлатиб юбордилар.

Тадбиркор кредит таъминоти сифатида Урганч тумани Қорамон қишлоғида жойлашган "Чорвадор Раҳимов Равшан" МЧЖга тегишли бўлган 87,5 млн. сўмлик бино ва иншоотларни гаровга қўйган эди. Б.Адилов ва Қ.Мирзаев ўзаро гаровдаги мулкларни яхши асраш ва бошқа техник меъёrlарга риоя қилиш ва сотмаслик мажбуриятларини ўз зиммасига олиш ҳақида келишув далолатномаси тузган эдилар. Бироқ, маблағни талон-торож қилганликлари етмагандек, икки ошна Урганч туман 2-сон давлат нотариал идораси томонидан 2012 йил 23 ноябрда биноларни бошқага ўтказишига таъқиқ қўйилган бўлишига қарамастан, гаровга қўйилган 49 млн. сўмлик бино ва иншоотларни бузиб юборишди.

Қонун устувор давлатда яшар эканмиз, меъёрларни бузишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ. Ўзганинг мулкни талон-торож қилишдан қўрмайдиганлар қонун олдида жавоб беришларига тўғри келади. Б.Адилов ва унинг шериги Қ.Мирзаев ҳам суд ҳукми билан ўз жазоларини олишди.

Эгри йўлда топишганлар

Ҳалқимизда "кўр кўрни қоронғуда топади", деган нақл бежиз айтилмаган. Анвар Юлдашев ҳамда Шокир Музаффаровлар ҳам жиноятнинг қоронғу кўчасида топишиб, фирибгарликни ўзларига касб қилиб олдилар.

Лазизбек ҲАМИДОВ,
СВОЖДЛҚК департаментининг Андижон
шаҳар бўлими катта суриштирувчиси

Андижон шаҳрининг эски шаҳар ҳудудидаги темирчилик бозорида замонавий янги кўринишдаги дўконлар қурилишининг бошланиши Шокир учун айна мудабо бўлди. Чунки, эгри йўлда топишган дўсти Анвар шаҳар ҳокимининг қурилиш бўйича вакили сифатида ушбу қурилиш жараёнини назорат қилаётган эди.

Мазкур темирчилик бозорида қарийб ярим асрдан буён фаолият юритиб келаётган ака-ука Юсуповлар мазкур ҳудудга ўз имкониятларидан келиб чиққан ҳолда, замонавий лойиҳа асосида дўкон қуриб, қулай шароитларда иш юритишни орзу қилдилар. Бу орзу эса уларни Шокир ва Анварнинг қармоғига илинтирди. Ўзларини ҳокимликнинг масъул вакиллари сифатида таништирган бу кимсалар, содда тадбиркорларга ер учун аввалдан ҳақ тўланмаса, дўкон қуриш учун жой ажратилмаслигини айтдилар. Ўз навбатида бунинг учун улардан 3100 АҚШ доллари талаб қилишди.

Абдуқайюм ва Абдураҳим Юсуповлар янги дўконда фаолият бошлаш учун дастлаб Анварга 900 АҚШ доллари, кейин эса Шокирга яна 1300 АҚШ доллари миқдорда пул беришди.

Берилган маблағ эвазига кўрсатилган жойга ака-ука дўкон қуришга ки-

ришди. Соддаликлари курсин, дўкон учун бирор-бир ҳужжат талаб қилиш эсларига ҳам келмади. Оқибатда, бунинг том қисмини ёпиш вақтида айнан шу жойга дўкон қурмоқчи бўлган яна бир тадбиркор пайдо бўлди. Қизиғи, у ҳам Анвар исмли шахсдан пул маблағи эвазига мазкур жойни ўз номига расмийлаштирган экан.

Абдуқайюм Юсупов мазкур ҳолатни ойдинлаштириш учун Анвар билан Шокирга учрашганида, фирибгарлар катта ваъдалар бериб, унинг кўйини яна пуч ёнғоққа тўлдиришди. Бироқ, орадан бир неча ой ўтса-да, натижа бўлмади. Шундан сўнг, ака-ука Юсуповлар ўз ҳақ-ҳуқуқларини ҳимоя қилишни сўраб, департаментнинг Андижон вилоят бошқармасига ариза билан мурожаат қилишди.

Ушбу ҳолат юзасидан департаментнинг вилоят бошқармаси ва Андижон шаҳар бўлими ходимлари томонидан амалга оширилган текзор тадбирлар натижасида фирибгарлар қўлга олинди. Ака-ука Юсуповларга етказилган зарар тўлағичча қопланди. Ўзларини ҳокимлик томонидан эски шаҳар ҳудудидаги темирчилик ва хунармандчилик бозорининг янгича кўринишидаги қурилишига масъул сифатида бириктирилганлигини ваҳ қилиб, тадбиркорларни сарсон қилган фуқаролар А.Юлдашев ҳамда Ш.Музаффаровларга нисбатан жиноят иши қўзғатилди, суд томонидан тегишли жазо тайинланди.

Юртимизда валюта бозорини эркинлаштириш борасида амалга оширилаётган изчи чора-тадбирлар ўз навбатида иқтисодиётнинг барқарорлашуви, инфляция даражасининг пасайишига, шунингдек, инвестиция жараёнига ҳам ўзининг ижобий таъсирини кўрсатмоқда.

Ноқонуний савдонинг олди олинди

Маълумки, белгиланган тартибни бузиб, валюта қимматликларини олиш ёки ўтказиш, валюта захираларига катта миқдорда зиён етказиш, қимматбаҳо металлларнинг ноқонуний савдосини амалга ошириш қонунларимизда таъқиқланган фаолият тури ҳисобланади. Бу каби ҳолатларни фош этиш ва олдини олиш борасида Республика Бош прокуратураси ҳузуридаги Солиқ, валютага оид жиноятларга ва жиноий даромадларни легаллаштиришга қарши курашиш департаменти томонидан тизимли равишда кескин чоралар қўрилмоқда.

Аммо шунга қарамастан, фуқаролар орасида қонунга хилоф равишда даромад олишни кўзлаб, ўзининг манфаатини давлат манфаатларидан устун қўйган ҳолда, валюта қимматликларини гайриқонуний тарзда олиш ва ўтказиш билан шуғулланаётган кимсалар ҳам учраб турибди. Хусусан, департаментнинг Қашқадарё вилоят бошқармаси томонидан 2013 йил 27 апрелда фуқаро А.Тиликовнинг аризаси бўйича Фузур тумани Темирийўл шох

Дилшод ТОШТЕМИРОВ,
СВОЖДЛҚК департаментининг
Қашқадарё вилоят бошқармаси матбуот
гуруҳи катта инспектори

кўчасида ўтказилган текзор тадбирда фуқаролар Солиқ Шарипов, Фарход Чорикуллов, Гулҳаё Қобилова ва Малика Ибратовалар (исм-фамилиялар ўзгартирилган)дан иборат жиноий гурӯҳ фаолияти фош этилди. Ф.Чорикулловнинг бошқарувидаги "Ласетти" русумли автомашина салонида С.Шариповга тегишли тўққизта тилла тангаларни 5 минг 200 АҚШ долларига фуқаро А.Тиликовга сотаётган вақтда ушланиб, тилла тангалар ашёвий далил тариқасида олинган.

Мазкур ҳолат бўйича айбдор шахсларга нисбатан Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг тегишли моддалари билан жиноят иши қўзғатилди, уларнинг қилмишлари суд муҳокамасида кўриб чиқилди. Айбдор шахсларга қонунда белгиланган жазо тайинланди ва жиноятга жазо муқаррарлиги таъминланди.

Жаҳлни бошқара олмаслик оқибати

Инсон ҳаёти — муқаддас. Унга даҳл қилиниши асло мумкин эмаслиги Бош Қўннимизда ҳам белгилаб қўйилган. Ҳўш, унда нима учун аҳён-аҳён бўлса-да, шундай машумликнинг гувоҳи бўлялмиз? Бунга нимани сабаб қилиб кўрсатиш мумкин?

Албатта, тарбияни! Оилада бериладиган тарбияни маҳалла-кўй чархлайди. Мухит яхши бўлмаган хонадонда улғайган болалар кўчадаги ибратли ишлардан ҳам ёмонлик қидирадиган бўлиб қолишади. Натижада ўз бошларига ўзлари қора кунларни ёғдиришади. Тавқи-лаънат кўксиларига доғ бўлган етмагандай, авлодлари шаънини ер билан яксон этиб кетдилар.

Туман марказий шифохонасига оғир аҳволдаги бемор олиб келинди. У пичокланган, кўп қон йўқотгани учун ҳаёти қил устида эди. Худди шу пайтда яна бир йигитча ўзини қўярга жой тополмай, ҳозиргина рўй берган ишдан қўрқувда, титраб-қакшаганча ўзини панаяга олиб қочарди.

Аслида бир инсон умрига зомин бўлишга олиб борган моҳорнинг юз беришига нима сабаб бўлган эди? Афсуски, айтарли сабаб йўқ эди...

Фарҳод (исм-фамилиялар ўзгартirilган) вилоятимизда-

ги олий ўқув юртидан бирида таҳсил олар, дарсдан кейин тоғасига қарашли спиртли ичимликлар дўконидан ишлаб, унга ёрдамлашарди. У Зокир билан ҳам айнан шу дўконда танишди. Бу маконнинг доимий мижозларидан бири бўлган Зокир кўпинча спиртли ичимликларни насияга олиб ичар, қарзи бир олам бўлиб кетарди.

Бу сафар ҳам шундай бўлди. Дўкондан 120 минг сўм қарздор бўлиб қолди.

Фарҳод қараса, Зокир ҳали-бери пулни тўлайдиган эмас. Бу орада дўконга текширувчилар келадиган бўлди-ю, шу баҳона сотувчи йигит унга кўнгирак қилди:

— Ака, дўконга текширувчилар келаяпти, қарзини тўлаб кетмасангиз бўлмайди...

Зокир кечки пайт келиб, пулни йўқлигини айтиди ва ўзи фойдаланиб юрган "Самсунг" русумли телефон аппаратини гаров тариқасида қолдирди.

— Пул топганимда олиб кетаман буни, — деди кетар чо-

лефонни ташлаб кетмайсизми? Уни тез олиб келиб беринг, кутишга вақтим йўқ!

Зокирнинг кўнгли яна ичкилик тусаб қолди ва дўконга кириб келди. Гарчи Фарҳод бу ташрифи у қадар хушамаса-да, ноилоҳ қўл олиб сўрашди.

Зокир бир соатлар чамаси шу ерда ўтириб, 4 қадах пиво ичди. Сўнгра Фарҳоднинг ёнига борди:

— Телефонингни бериб тур, бир ошнамга кўнгирак қилиб олай... — деди сурбетлик билан. Йигит сезиб турибди, ҳозир унинг тўлаша пули йўқ. Бу ҳам етмагандек, телефони ни ҳам сўраяпти...

Фарҳод рад жавобини бермоқчи эди. Бироқ қаршисидаги киши билан тортишиб ўтиргиси келмай, индамай телефони унатди. Зокир эса буни ўзича тушунди, ё чиндан ҳам андишасиз эдимки, телефонда ким биландир гаплашаяпти, йигитнинг ичкарига кириб кетганидан фойдаланган ҳолда жуфтаникни ростлаб қолди.

Бундан Фарҳод тутқиб кетди. Жаҳл билан тоғасининг телефонида Зокирга кўнгирак қилди-да, дўк урди:

— Қанақа одамсиз, ака?! Те-

лефонни ташлаб кетмайсизми? Уни тез олиб келиб беринг, кутишга вақтим йўқ!

Зокирнинг кўнгли яна ичкилик тусаб қолди ва дўконга кириб келди. Гарчи Фарҳод бу ташрифи у қадар хушамаса-да, ноилоҳ қўл олиб сўрашди.

Зокир бир соатлар чамаси шу ерда ўтириб, 4 қадах пиво ичди. Сўнгра Фарҳоднинг ёнига борди:

— Телефонингни бериб тур, бир ошнамга кўнгирак қилиб олай... — деди сурбетлик билан. Йигит сезиб турибди, ҳозир унинг тўлаша пули йўқ. Бу ҳам етмагандек, телефони ни ҳам сўраяпти...

Фарҳод рад жавобини бермоқчи эди. Бироқ қаршисидаги киши билан тортишиб ўтиргиси келмай, индамай телефони унатди. Зокир эса буни ўзича тушунди, ё чиндан ҳам андишасиз эдимки, телефонда ким биландир гаплашаяпти, йигитнинг ичкарига кириб кетганидан фойдаланган ҳолда жуфтаникни ростлаб қолди.

Бундан Фарҳод тутқиб кетди. Жаҳл билан тоғасининг телефонида Зокирга кўнгирак қилди-да, дўк урди:

— Қанақа одамсиз, ака?! Те-

Ҳабибулло ИСОҚОВ,

Наманган вилоят прокурорининг катта ёрдамчиси
Нилуфар НИЁЗОВА,
«Huquq»

ботди...

Яхшики, ён-атрофдагиларнинг ёрдами билан Зокир туман шифохонасига олиб борилди. Шифокорларнинг саъй-ҳаракати туфайли унинг жони сақлаб қолинди.

Жиноят эса жазосиз қолмайди. Жиноят ишлари бўйича Наманган вилоят суди томонидан айбланувчига 7 йил муддатга озодликдан маҳрум қилиш жазоси тайинланди.

Жиноят теварагида мушоада юритар экансиз, "қўлини қонга ботиришига арзирмиди шу?" деган савол туғилиши табиий. Ахир Фарҳод бир йилдан сўнг олий маълумоти мутахассис дипломини олиши, жамиятнинг қайсибир тизимда ишлаши лозим эди. Афсуски, жаҳли бошқара олмаслиги ўзига панд берди, келажагига болта урди. Бу ҳам етмагандек, оила аъзоларининг юзини шувут қилди. Кечагина "Ўғлим фалон институтда ўқияпти!" дея фахрланиб юрган ота-онанинг ҳам боши эгилди.

Бухоро вилоят педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти салоҳияти олий таълим муассасаси бўлиб, бу даргоҳда келажақ авлод камолотига бевоисита дахлдор кадрлар ўз билимларини мустаҳкамлаб, малакаларини оширадилар. Афсуски, мазкур институт жамоасида нафсининг ноғорасига ўйнаб, тамағирлик домига фарқ бўлган кимсалар ҳам бор экан.

Қуруқ қўлга қуш қўнмас

— Турмуш ўртоғим Қорақўл туманидаги педагогика ва спорт коллежида ўқитувчи. Француз тили мутахассиси. Инглиз тили бўйича тўрт ойлик қайта тайёрлов курсида ўқиши керак экан. Сизнинг дарагингизни эшитиб келгандик, — деди фуқаро Анвар Алиев (исм-фамилиялар ўзгартirilган).

Бухоро вилоят педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институтида маънавий-маърифий ва илмий ишлар бўйича бўлим бошлиғи Отабек Адизов бу кишини биринчи бор кўриб турган бўлса-да, ҳеч истиҳоласиз гапининг индаллосини айтиди.

— Харажатидан қочмасангиз, дипломини тезлаштириш мумкин.

— Қанча бўлади?
— 600 "кўк" идан.
— Кўп эмасми?
— Катталар билан гаплашиш керак, унга-бунга дегандек... Қуруқ қўлга қуш қўнмас, ака.

— Гаплашиб кўрингчи, арзонроқ бўлар...

Бўлим бошлиғи "бўладиган иш"ни пайсалга солиб ўтирмади. Институтнинг маънавий-маърифий ишлар бўйича проректори Ахтам Ҳайдаров ҳузурига кирди.

— Бир қариндошимнинг ўқишини номутахассислиги бўйича қайта тайёрловдан ўтказиш учун ҳужжатларини ўқув бўлимига топшириб, шартнома олишига ёрдам берсангиз, хизмат ҳақидан қочмайди.

Проректор бўлим бошлиғининг "илтимоси"ни ерда қолдирмаслик учун рози бўлди.

Ҳамро САЙДОВ,

Бухоро вилоят прокуратураси АМИБ катта тўрғовчиси

Иш "пишаётганидан" мамнун бўлган О.Адизов фурсатни бой бермай "мижоз"га кўнгирак қилди.

— Тез пулни олиб келинг, ишингиз ҳал бўлди. Рафиқангизни олий маълумоти ҳақидаги дипломи билан паспорт нуҳсияниям олиб келинг.

"Мижоз"дан 600 АҚШ долларини олган О.Адизов 200 АҚШ долларини ўз чўнтагига солиб, қолганини А.Ҳайдаровнинг хизмат хонасига олиб кирди. Проректор эса 100 АҚШ долларини ўзидан олиб қолди, ўқув ишлари бўйича проректор Г.Акрамовага юзланди. Унга паспорт ва диплом нуҳсиаси билан 300 АҚШ долларини узатиб, муддаосини айтиди.

Ҳамкасбининг хонасидан чиққан А.Ҳайдаров О.Адизовга ҳисобчидан "тўлов шартнома асосида қайта тайёрлаш курслари учун икки томонлама шартнома" бланкасини олишни буюрди. Шартномани имзолаб чиққан О.Адизов уни "мижоз"нинг қўлга тутқазар экан, яқин орада дипломини олиб кетишини айтиди.

Аслида пора тариқасида олинган 600 АҚШ долларни ҳуқуқ-тартибот идоралари томонидан махсус ишлов берилган пуллар эди...

Бўлим бошлиғи ва проректор қилган ноқонуний ишлари учун суд ҳукми билан жиноий жавобгарликка тортидилар.

Ишончини оёқости қилган ҳамқишлоқ

Инсоний муносабатлар аввало ишончдан бошланади. Ишончга кириш, ишонтириш ёки ишончини оқлаш каби фазилатлар инсонлар ўртасидаги муносабатни мустаҳкамлайди. Аммо баъзи кимсалар мана шу ишончдан фойдаланиб, ҳаттоки ўз ҳамқишлоқларини ҳам чув туширишмоқдалар.

Мазкур воқеада Сардор Мусаев (исм-фамилиялар ўзгартirilган) мўмай даромад топиш мақсадида "тадбиркорлик"нинг янги усулини ўйлаб топади.

Сардор Мусаев бир неча ишсиз юрган ҳамқишлоқларининг ишончига кириб, 2012 йил 23 январда Ўзбекистон Республикаси фуқаролари бўлган Б.Мардиев, О.Синдоров, А.Мирзаев ва А.Еркуловларга Россия Федерациясининг Волгоград шаҳрида юқори маош тўланадиган яхши иш борлигини айтиди. Унинг бу таклифига қизиқиб қолган йигитлардан бири Сардордан ишга доир маълумотлар олмоқчи бўлди.

— Ака, ишлаш ва яшаш учун қулайликлар ҳам борми?

— Албатта, яшаш жойи тайин. Қисқаси, барча қулайликлар бор. Иш бевуричлар сизларни ўзи рўйхатга олиш масалаларини ҳам ҳал қилишади.

— Нима иш қиламиз? Маоши қанча экан?

— Темир ускуналар ишлаб чиқариш заводидан ишчи бўласизлар. Бошланғич маош 300 АҚШ доллар. Ойликлар ҳар ой ошиб боради. Бундан ташқари, озиқ-овқат ва ётоқ жойингиз ҳам бепул бўлади. Энг асосийси, шанба ва яқшанба кунлари ишлаган ишчиларга қўшимча иш ҳақи ҳам тўланар экан.

— Ишқилиб, маошимиз ўз вақтида берилса бўлди...

— Бу томонидан хавотирланмасанглар ҳам бўлади. Улар ишончли одамлар. Ахир иш бевуричлар сизларга йўл ҳақи билан бошқа харажатларингизни ҳам ўз бўйнига олиб туришганига шукр қилинганлар.

Сардор йигитларга "бир қоп" ваъдалар бериб, уларнинг Россия Федерациясига боришлари учун зарур бўлган йўл ҳақи ва бошқа харажатлар ҳам ўзининг ҳисобидан бўлишини айтиб ишонтиради.

Орадан бир неча кун ўтиб, у йигитларни Қорақалпоғистон Республикаси орқали божхона марказидан олиб ўтади.

Сўнг ҳамқишлоқларини Россиянинг Волго-

град шаҳридаги плита ишлаб чиқариш цехига ишга жойлаштириб, уларнинг фуқаролик паспортларини эса рўйхатга қўйиш баҳонасида олиб қўяди. Иш хамирдан қил суғурғандек бўлган эди. Шу тарзда ун ой ўтиб, Сардор яна янги ишчиларни топишни бошлайди.

У ўзининг жиний ҳаракатини давом эттириб, 2012 йилнинг апрель ойида Ўзбекистон Республикаси фуқаролари бўлмиш А.Элмуродов, Ж.Муродов ва У.Усаровларнинг ҳам ишончига қиради. Уларга ҳам юқоридagi ҳолат каби Россия Федерациясида яшаш иш борлигини, маош миқдорини, шунингдек, ишлаган иш ҳақларини ўз вақтида тўлиқ олиб берилишини ваъда қилади. Энг асосийси, у ваъдаларининг ишончилигини тасдиқлаш мақсадида йўл ҳақи ва бошқа харажатлар ҳам ўзларининг ҳисобидан бўлишини таъкидлайди. Унинг гапларига ишонган йигитлар ҳеч қандай эътироз билдирмай барча таклифларга рози бўлишади. Бу сафар ҳам янги ишчиларни Қорақалпоғистон Республикаси орқали божхона марказидан ўтказиб, Россиянинг Волгоград шаҳрида жойлашган плита ишлаб чиқариш цехига, яъни аввал олиб келган йигитларнинг ёнига ишга жойлаштириб қўяди. Эндигина ишга олиб келинган йигитларнинг ҳам фуқаролик паспортларини рўйхатга қўйиш баҳонасида олиб, қайтариб бермайди.

Алдов қурбонига айланган йигитлар эса чорасиз аҳволда қолишган эди. Ўз юртига қайтиш учун уларнинг пули фуқаролик паспортлари йўқ эди. Иш бевуричлар эса юртдошларимизга бир тийин ҳам маош бермай, мажбурлаб ишлатишда ва бунинг ортидан моддий манфаат кўришади.

Жабранувчи йигитларнинг қариндошлари ва яқинлари томонидан ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларга келиб тушган мурожаат туфайли ушбу ҳолат юзасидан жиноят иши кўзгатилиди. Мазкур ишни кўриб чиққан жиноят ишлари бўйича Дўстлик туман суди Сардор Мусаевга 6 йил муддатга озодликдан маҳрум қилиш жазосини тайинлади.

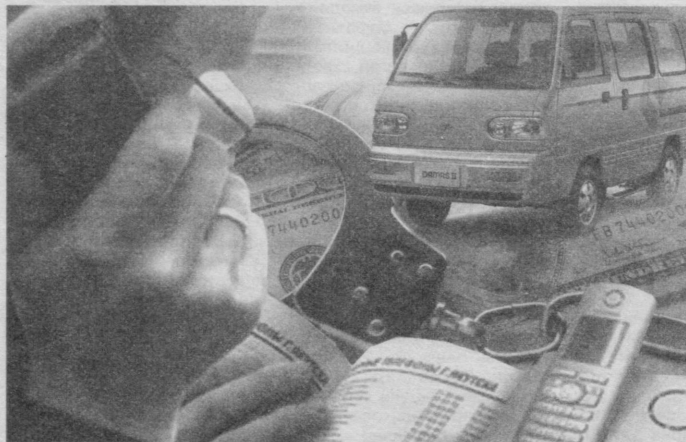
Зеро, ҳар қандай айбон ва сохта ишлар, албатта, фош этилади ва қонуний жазо тайинланади.

Дилшод ПАРДАЕВ,

Дўстлик туман прокурори
Гули ҲОЖИБОЕВА,
«Huquq»

Фирибгарнинг тўрига

Илингандлар

Жиноят ишлари бўйича Бувайда туман суди залининг панжараси ортга кўзлари ўйнаб ўтирган йигит фирибгарлик борасида "ларс" бералингандай таассурот қолиради кишида. Ўзининг, жабрланувчи ва гувоҳларнинг кўрсатмаларини мушоҳада қилиб, бунга ишонч ҳосил қиласиз

Келинг, судланувчи билан бафуржа танишиб олайлик. Йигирма тўрт яшар Алёрбек Сулаймонов Олтиариқ тумани, "Янги-араб" қишлоғининг "Чордара" маҳалласида истиқомат қилган. Тадбиркор отасига қаршиб, савдо-сотик билан шуғулланиб юриб, "муомала"ни ўрнига қўйиб, қиришмилик, ишонч қозониш "илми"ни пухта эгаллаган. Биринчи марта ҳуқуқбузарлик кўчасига кирганида амнистия акти қўлланилиб, Фаргона шаҳар суди томонидан унга нисбатан жиноят иши кўзгайтириш рад этиш тўғрисида ажрим чиқарилган. Бироқ, ёлгонни ямламай ютишга одатланган "учар" жиноий қилмишларини давом эттираверган. Орадан икки ой ўтиб, Фаргона шаҳар суди томонидан унга икки йил муддатга ахлоқ тўзатиш ишлари жазоси тайинланган. Тавба қилгандай бўлиб кўринган, аммо бурнига сув қирмаган Алёрбек такроран фирибгарлик билан бировларнинг мол-мулкини қўлга киритишдан иборат жиноятга қўл урган. Фирибгар ўзини "орган ходими", дея таништириб, ишга кириштириб қўйиб, деҳқончилик маҳсулотларини улгуржи сотишга қаршиб юбориб, бозор нархига нисбатан арзонроқ баҳода уй олиб бериш каби "холис" хизматларини таклиф қилган. Аввалдан танийдиган ва энди танишган фуқароларнинг қўйини пуч ёнғоққа тўлдириб, бор-будларини шилиб олаверган.

— Алёр билан 2012 йил ноябрь ойларига, Фаргона шаҳар деҳқон бозорига дендан нон харид қилиб юрганида танишганман, — дейди суд мажлисида жабрланувчи Алишер Мирзаолимов. — Гап орасида у ўзини орданда ишлаши, бирор-бир муаммо бўлса, ҳал қилиб беришни айтиб ўтди. Декабрь ойи бошларида совуққа қийналиб нон сотиб юрасизми, суд ижро департаментига ишга киритиб қўяман, деди. Гапларига ишониб қолдим. Аввалига ишга бечким жойлаштиришни айтиб, қизиктириб қўйди. Уч-тўрт кундан кейин ишни гаплашдим, сўхбатдан ўтасиз, лекин "елкаси" бор, бошлиққа бир ярим миллион сўм беришимиз керак, деди. Бир миллион сўмим бор, холос, деб борини бердим. Лекин Алёр ишга киритишни пайсалга солаверди. 2013 йил 16 март куни қўл телефонига ҳозир Ташкентда иш қилаяман, гуруч бор, Хоразмники, сизга элт-иб беришади. Лекин улар билан гаплашманг, индамай олинг-у, сотаве-

ринг, муомаласини ўзим ҳал қиламан, ҳалиги бир миллион сўмнинг ўрнини чиқариб, ортган пулни менга берасиз, деб тайинлади. Эртаси куни Фаргона шаҳар автовокзалида нотаниш "Дамас" машинасида 704 килограмм гуручни тушириб олдим. Алёрга телефон қилиб, Хоразмники эмас-у десам, Хоразмники менда қолди, сизга Олтиариқникини юбордим, кейинги гал Хоразмникини жўнатаман, деди. Нархини айтмаган эди. Икки минг уч юз сўмдан сотдим. Орадан ўн кун ўтиб, бир миллион сўмини ўзимга олиб қилиб, беш юз минг сўмини гуручнинг пулини олгани келган йигитга бердим. Кейин исмини билишимча, гуруч келтириб берган Алишер Алёр билан телефонда гаплашди-ю, менга индамай кетавери. Алёр телефон қилиб, орамиз очик, ишингиздан қолманг, деди. У ишга киритиб қўяман, деб алдаб олган пулни мен шу тариқа қайтариб олдим...

Алишер Мирзаолимов Алёрнинг гапига лаққа тушиб юрган кезлари таниши Баҳодир Бозоровга суд ижрочилари департаментига ишга киратганини айтиди. Унинг илтимосига кўра "орган ходими" билан таништириб қўйди.

— Асли воҳаданман, — дейди яна бир соддадилнинг қармоққа олиштириш имконияти туғилганини сезган фирибгар. — Алишер яқинда департаментда ишлаш ниятингиз борлигини айтганди. Гаплашиб беришим мумкин...

Судланувчи ИИБга ишга жойлаштириб қўйиш учун 3000 АҚШ доллари бериши кераклигини кистириб ўтади. Бунча пулим йўқ, деса, хозирча закалатга икки юз доллар бериб туринг, қолганини кейин берасиз, дея икки юз минг сўмини олиб кетади. Б.Бозоров шундан сўнг у билан икки-уч марта автовокзалда кўришиб, бўлиб-бўлиб жами бир ярим миллион сўм беради.

— Бозорда таниш милиционер йигитлар билан гаплашган, Алёр ишга киритиб қўяман, деб алдаб юрганини сезиб қолдим, пулни қайтариб беришни талаб қилдим, — дейди суд мажлисида жабрланувчи Б.Бозоров. — Алёр иш билан хизмат сафаридаман, деб алдаб юрди. 2013 йил март ойида гуруч бор, сотиб пулингизни чиқариб оласиз, деганида рози бўлдим. 19 март куни бувайдалик Алишон "Дамас" машинасида келтириб берган гуручнинг сотиб, 23 март куни яна гуруч олиб келганида унга Алёр билан гаплашасизлар, деб 1 млн. 230 минг сўм гуручнинг пулини бериб юбордим. Ҳа-

қунлари Алишер телефон қилиб, "Алёр "орган"да ишламасақан, мени суд департаментига ишга киритиб қўяман, деб алдабди", деганидан кейин ундан бир ярим миллион сўм пулимини ололмаслигимга кўзим етиб, кейинги гал Алишон келтириб берган гуручнинг пулини, бир ярим миллион сўмини ўзимда олиб қолдим...

Содда йигитларга лақиллатиб олган пулларининг ўрнини чиқариб олишлари учун жўнатиб турган гуручни Алёрбек қайси томорқасида етиштирган, деган савол туғилиши табиий. Бу саволга фирибгарнинг тўрига тушган яна бир соддадилнинг кўрсатмалари аниқлик киритади.

— Шולי экиб, тирикчилик қиламан, — дейди Бувайда туманилик жабрланувчи Алишон Шокиров суд мажлисида. — 2013 йил февраль ойларидан бошлаб Олтиариқ туманидаги маҳаллаларга, дўконларга гоҳ насияга, гоҳ нақд пулга гуруч келтириб бера бошладим. Одатда икки-уч кун ўтиб, насия пулларини йигиб кетардим. "Чордара" маҳалласида яшовчи Азим ака билан ҳам шу тариқа танишганман. Насияга ташлаб кетган гуручнинг пулини ҳар икки-уч кунда олиб кетиб турганман. 2013 йил 11 март куни одатдагидай унинг дўқониغا гуруч ташлаб қайтаётганимда ортимдан ўғли Алёрбек чиқди. "Тагин гуруч топса бўладими, мен ҳам тадбиркорлик қилмоқчиман, бўлса, устига икки юз сўмдан қўйиб сотаман, лекин дадам билмасин", деди. Сиз нима иш қиласиз, деб сўрасам, "орган"да ишлайман, сотувчиларим бор, сотиб бериб туришади, аммо дадам билмаслиғи керак, билса, давлатнинг одами бунақа иш қилмайди, деб танбеҳ беради", деган гапига ишониб, таклифига рози бўлдим. Гуручнинг нархини 2500 сўмданга келишдик. У ўн кун ичида соттириб, пулини қилиб берадиган бўлди. Келаси куни ҳамқишлоғим Шерали Режабовнинг "Дамас" машинасида 1 млн. 297 минг сўмлик 519 килограмм гуручни юклаб келиб, Алёрбекнинг қўл телефонига кўнғироқ қилдим. "Ҳозир сотувчим чиқади, ташлаб кетаверинг, лекин унга нархини айтманг", деди. Олтиариқлик Умид деган йигит туман марказида гуручни олиб қолди. Келаси куни Алёр яна телефонда чақирди. Олтиариқ марказида Учқун деган йигит билан кутиб олди. Салкам 1 млн. 800 минг сўмлик 728 килограмм гуручни у бошлаб борган "Полосон" қишлоғидаги битта дўқоннинг омборига тушириб кетдик. 16 март куни Алёр ҳайдовчим, деб таништирган Умиднинг бувисининг ҳовлисида, келаси куни холасининг уйига гуруч келтириб бердик. Тилхат ёзиб беришни сўрасам, холаси ўзларингиз ёзинглар, мен қўл қўяман, деди. Мен билан юрган "Дамас" ҳайдовчиси Ш.Режабов "Мени уйимга на-бирам Умиджон 10 қоп гуруч тушириб кетди", деб ёзган тилхатга хола имзо чекиб берди...

Якка тартибдаги тадбиркор-деҳқон йигит 24 март кунига қадар кунда-кун ора Алёрнинг Олтиариқ тумани, Фаргона шаҳри, Риштон туманидаги "Сотувчилари"га "Дамас" автомобилига юклаб келган гуручнинг топшириб кетавери. Вақти келиб, жами етказиб берган 11 млн. 265 минг сўмлик гуручнинг пулини йигиб олмоқчи бўлади-ю, Фаргона шаҳридаги сотувчилар — Алишер 500 минг сўм, Баҳодир 1 млн. 123 минг сўм бериб, қолганини бермай, пайсалга солишади. Алишон Алёрга телефон қилганида, сотувчиларга индаманг, пулингизни

Илҳомжон ВАЛИЕВ,

Бувайда туман прокурори ёрдამчиси

Исроил ИБРОХИМОВ,

«Huquq»

ўзим бераман, дея кўнглини хотиржам қилди. 5 апрель куни телефонда сўраганида, Данғарага келинг, бераман, деди. Кўришганларида, хозирча манавини олиб туринг, дея 500 доллар тутқазади. Алишон менга қолган пулимин сўм билан тўланг, деб долларини олмайти. Алёрдан қолган ҳақи — 9 млн. 640 минг сўмини тўлаши ҳақида тилхат ёздириб олади.

— Пулимни бермай алдаб юраверди, — дейди жабрланувчи А.Шокиров кўрсатмасини давом эттириб. — Уйларига бориб, дадасига айтдим. Дадаси олди-бердимиздан беҳабар экан. Ишга кетган эди, дея телефонда гаплашди. Алёр ҳеч қанақа қарзим йўқ, дебди. Кечкурун дадаси билан юзлаштириб, тилхатини кўрсатганимдан кейин, тан олиб, икки миллион сўмдан бериб қарзимни узаман, дея ишонтирди. Лекин пулларимни бермади.

Судланувчи Алёрбек Сулаймонов гуручдан ташқари помидор савдосини ҳам йўлга қўймоқчи бўлади. Бироқ, улгуржи насияга олган помидор ачиқ қолиб, қарзини бера олмай юрган кезлари, Фаргона шаҳрининг буюм бозори ёнидаги "Ихлос" дўқонида фаррош бўлиб ишловчи Минора Латиповани учратиб қолади. "Опа ўзингизниям, укангиз Элёрнинг яхши биланман. Фаррошлик ярашмайди сизга. Савдо билан шуғулланинг, ўзим қарашвораман, гуручми, бошқа нарсами, ўзини таъминлаб тураман", дея кўнглига қўл солади. Аёл унинг гапларига лаққа тушиб, Ташкент туманида квартирада ижарада тургани, Фаргонага қатнашга қийналаётгани, шаҳардан битта уй олмоқчилигини айтиди. Алёр "Орданда ишлайман, хатланган уйларнинг ҳужжатлари бизнинг қўлимиздан ўтади. Уч хонали уйни арзон нархда, ўн минг долларга тўғрилаб бераман", дея аёлни ўзинга ром қилади. М.Латипова ҳозир бунча пулим йўқ деса, майли борини бераверинг, ўғлингиз жўнатиб турган пулдан бериб, қарзини узаверасиз, деб уйни нақд қилиб қўйди. Аёл фирибгарга 3 минг АҚШ долларини қўшқўлаб тутқазади.

— Алёр пулни олиб беш кун ичида уйга қўчиб кирасиз, дея ишонтирди, — дейди жабрланувчи М.Латипова суд мажлисида. — Орадан икки кун ўтиб, Алёр уй ордерли, бўлаверадими, деди. Ордерли уйни сотиб олмаيمان, пулимини қайтариб беринг, деса, алдаб қочиб юрди. Тегилши жойга ёзиб бераман, деганимдан кейин иккига бўлиб 1050 долларни қайтарди. 2050 доллар пулим "аферист"да қолиб кетди...

Фирибгар ишга жойлаштириб қўяман, гуручни сотишга қаршиб юбораман, арзон-гаров уй олиб бераман, дея одамларни алдаб, пулларини қўлга киритиб, ўз эҳтиёжига ишлатиб юборган ҳолатлар жабрланувчи ва гувоҳларнинг кўрсатмалари, ҳужжатли далиллар билан тўлиқ исботланди. Суд судланувчидан жабрланувчиларга етказган зарарини ундирган ҳолда А.Сулаймоновга тўрт ярим йил муддатга озоқликдан маҳрум этиш жазосини тайинлаш ҳақида ўз ҳукми-ни ўқиди.

Диққат! Диққат! Диққат!

Барча юридик ва жисмоний шахслар, шу жумладан, чет эл инвесторлари диққатига!

**Ўзбекистон Республикасининг Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш Давлат қўмитаси Хоразм вилояти ҳудудий бошқармаси оммавий офертага таклиф этади.
Куйидаги давлат активлари бўйича оммавий оферта эълон қилинади.**

Сотиш таклиф қилинаётган давлат активи	Жойлашган манзили	Эгаллаб турган майдони		Мажбуриятлар				Буюртмано маларни қабул қилишнинг бошланиш санаси	Буюртмано маларни қабул қилишнинг тугаш санаси	Савдо санаси
		Умумий	Қурилиш ости	Бошланғич нархи (сўмда)	Олдиндан тўланадиган закатат пули миқдори (сўмда)	Киритиладиган инвестиция мажбуриятларининг энг кам миқдори (сўмда)	Яратиладиган янги иш ўринларининг энг кам миқдори			
Амударё ирригация каналлари бошқармасига қарашли қурилиши тугалланмаган бино	Урганч шаҳар Хонка кўчаси 154-уйда	3 770,0	945,02	376 763 000,0	56 514 450,0	250 000 000,0	30	16.01.2014	17.02.2014	17.02.2014 соат 12:00
Хива тумани ҳокимлиги ҳисобидagi қурилиши тугалланмаган бино	Хива тумани "Журён" кишлоғи	1 089,50	310,0	186 355 000	27 953 250	100 000 000,0	10	16.01.2014	17.02.2014	17.02.2014 соат 12:30
Хива тумани ҳокимлигининг "Касаначиликни ривожлантириш" бўлими ҳисобидagi эски фуқаролар йиғини уйи биноси	Хива тумани "Журён" кишлоғида	293,88	293,88	126 100 000,0	18 915 000,0	-	-	16.01.2014	17.02.2014	17.02.2014 соат 14:30
Хонка тумани ҳокимлиги ҳисобидagi маъмурий бино ва ишшоотлар	Хонка тумани, "Навхос" кишлоғида	633,39	633,39	224 600 000,0	33 690 000,0	-	-	16.01.2014	17.02.2014	17.02.2014 соат 15:00
Богот тумани ҳокимлиги ҳисобидagi собиқ "А.Навоий" ширкат хўжалигининг маъмурий биноси	Богот тумани "Хитгой" кишлоғида	544,50	544,50	148 425 000,0	22 263 750,0	-	-	16.01.2014	17.02.2014	17.02.2014 соат 15:30
Гурлан тумани ҳокимлиги ҳисобидagi фойдаланилмаган бўш турган собиқ клуб бино ва ишшоотлари	Гурлан тумани, "Олга" кишлоғи	6 109,83	827,07	332 200 000,0	49 830 000,0	100 000 000,0	5	16.01.2014	18.02.2014	18.02.2014 соат 12:00
Урганч шаҳар ҳокимлигининг хизмат кўрсатиш бўлимига қарашли фойдаланилмаган бино ва ишшоотлар	Урганч шаҳар Д.Матчон кўчаси	1102,60	460,65	184 000 000,0	27 600 000,0	-	-	16.01.2014	18.02.2014	18.02.2014 соат 12:30
Урганч тумани ҳокимлигига қарашли "1-сон ФАП" биноси	Урганч тумани Галаба кишлоғи	1351,0	139,21	60 743 000,0	9 111 450,0	-	-	16.01.2014	18.02.2014	18.02.2014 соат 14:30
Хонка тумани ҳокимлиги ҳисобидagi "3-сон ФАП" биноси	Хонка тумани Хоразм кишлоғи	1270,92	287,31	122 000 000,0	18 300 000,0	-	-	16.01.2014	18.02.2014	18.02.2014 соат 15:00

Оммавий оферта натижалари эълон қилинган санадан бошлаб, 20 кундан кечикмай олди-сотди шартномаси тузилди.

Талабгорлар давлат активи бошланғич нархининг 15 фойдидан кам бўлмаган миқдорда олдиндан Сотувчининг куйидаги банк реквизитларига закатат пулини тўлашлари лозим:

Олувчи: Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги Ҳазначилиги; Олувчининг ҳисоб-рақами: 23402000300100001010;

Олувчининг банки: Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Тошкент шаҳар Бош бошқармаси Ҳисоб китоб-касса маркази;

СТИР: 201122919; ОКОНХ: 97300; Олувчининг банк коди: 00014. Шунингдек, тўлов топшириқномасининг "тўлов мақсади" қисмида шахсий ҳисобварақ 20042186033401000000000001, "Давлат рақобат қўмитаси Хоразм вилояти ҳудудий бошқармасига" деган ёзуви ва тўловни амалга ошириш учун асос ҳамда 3512113 даромд коди кўрсатилши лозим.

Оммавий офертада қатнашишга буюртманома қабул қилиш билдиришнома эълон қилинган санадан бошланади ва билдиришномада кўрсатилган конвертларни

очиш санаси куни уч соат олдин тамом бўлади. Талабгорларнинг таклифлари билдирилган конвертлари билдиришномада кўрсатилган санада очилади.

Оммавий офертада қатнашиш учун савдо ташкилотчилигига талабгор ёки унинг вакили оммавий оферта тўғрисидаги эълонда белгиланган мuddатларда чопар ёки почта орқали куйидаги ҳужжатларни илова қилган ҳолда оммавий офертада қатнашишга буюртманомани икки нусхада тақдим этади:

— юридик шахслар учун — давлат рўйхатидан ўтказилганлик тўғрисидаги гувоҳноманин нусхаси, шунингдек тўлиқ ваколатли вакилнинг оммавий офертада қатнашиши учун қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда расмийлаштирилган, унинг шахсини тасдиқлайдиган ҳужжатнинг нусхаси илова қилинган ишончнома;

— жисмоний шахслар учун — паспортнинг нусхаси, тўлиқ ваколатли вакил оммавий офертада қатнашган тақдирда, шунингдек қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда расмийлаштирилган, тўлиқ ваколатли вакилнинг шахсини тасдиқлайдиган ҳужжатнинг нусхаси илова қилинган ишончнома;

Оммавий оферта тўғрисидаги билдиришномада кўрсатилган банк ҳисоб рақамига закатат тўланганлигини тас-

диқлайдиган тўлов ҳужжатининг нусхаси; Оммавий оферта шартларига мувофиқ тузилган ва куйидагиларни ўз ичига оладиган икки нусхадаги оғзи ёпиштирилган конвертларга солинган таклифлар:

— сотиб олиш тўловларининг таклиф этилаётган суммаси ва уларни тўлаш мuddати;

— инвестиция мажбуриятларининг таклиф этилаётган суммаси, уларни тўлаш шакли, мuddати ва шартлари; Тақдим этилган ҳужжатларнинг барча варақлари талабгорнинг муҳри ва имзоси билан тасдиқланган бўлиши керак.

Мурожаат учун манзил: Урганч шаҳри Ал-Хоразмий кўчаси 23-уй. Маълумотлар учун телефонлар: (8 362) 226-16-55; 224-04-60. Фа кс: (8 362) 226-81-68, 224-04-60.

E-mail: khorezm@gki.uz. Интернет тармоғидаги веб-сайт: www.gki.uz.

Ҳурматли талбиркорлар ва ишбилармонлар! Савдоларни ўтказиш жараёнида қонун билан қўриқланадиган ҳуқуқларингиз бузилган тақдирда, Давлат рақобат қўмитасининг (8-371) 259-21-37 рақамли "Ишонч телефони"га зудлик билан хабар беришингиз сўралади!

Савдоларга марҳамат қилинг!
Хизматлар лицензияланган

«Samarqand mulk markazi» МЧЖ бошланғич баҳоси ошиб бориш тартибида ўтказиладиган очиқ аукцион савдосига таклиф этади.

Савдога Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2009 йил 31 декабрдаги 343-сонли қарорига мувофиқ ҳамда Самарқанд вилояти табиатни муҳофазда қилиш давлат қўмитасининг 07.01.2014 йилдаги 01-32-сонли хатига асосан, Самарқанд шаҳар, Гагарин кўчаси 27-уйда сақланаётган, 2003 йил ишлаб чиқарилган, давлат рақами 30 499 ЕАА, техник носоз "НЕКСИЯ" автотранспорт воситаси қўйил-

моқда. **Бошланғич баҳоси — 6 411 000 сўм.**
Савдо 2014 йил 17 февраль куни соат 11:00да бўлиб ўтади. Аризалар расмий иш кунлари соат 10:00дан 16:00гача қабул қилинади (13:00дан 14:00гача тушлик). Аризаларни қабул қилишнинг охири мuddати: 2014 йил 14 февраль куни соат 18:00.
Автотранспорт воситаси 2014 йил 17 февраль куни сотилмаган тақдирда, такрорий савдога 2014 йил 24 февраль ва 3 март

кунлари соат 11:00да ўтказилади. Аризаларни қабул қилиш: 2014 йил 24 февралдаги такрорий савдоси учун 21 февраль куни соат 18:00; 3 мартдаги такрорий савдоси учун 28 февраль куни соат 18:00.
Савдо голибига 10 иш куни ичида сотувчи билан олди-сотди шартномаси тузиш мажбурияти юклатилади.
Талабгорлар автотранспорт воситаси бошланғич баҳосининг 50 фойдидан кам

бўлмаган миқдорда закатат пулини АТИБ "Ипотека банк" Кўксарой филиалига куйидаги ҳисоб рақамга тўлашлари шарт. 20208000804942465001, МФО: 00262, СТИР:302129857.

Савдо ўтказиладиган манзил: Самарқанд шаҳар, М.Қошғарий кўчаси, 58-уй, 2-қavat. Тел: (8366) 233-80-13. www.rmm.uz. Гувоҳнома 05496.

Хизматлар лицензияланган

«MULK-SARMOYA BROKERLIK UYI» ОАЖ Биржа савдоларига таклиф этади.

2014 йил 17 февралда "Тошкент" РФБ биржа савдоларига чиқариладиган давлат акция пакетлари рўйхати

№	Эмитент номи	Устав фондидаги улуш (%)	Савдога чиқарилаётган акциялар сони (дона)	1 дона акциянинг номинал қиймати (сўм)	1 дона акциянинг таклиф этилаётган бошланғич нархи (сўм)	Акциялар пакетининг бошланғич нархи (сўм)
1	«Avtotransstroyemhanizatsiya» ОАЖ	20,47	12 987	10245,0	511402,0	6641577774,0
2	«УПШ» ОАЖ	16,03	10 420	4000,0	910673,4	9489216828,0

Қўшимча маълумотлар учун "MULK-SARMOYA BROKERLIK UYI" ОАЖга мурожаат қилишингиз мумкин.

Манзил: Тошкент шаҳри, Бухоро кўчаси, 10-уй. **Телефонлар:** 232-10-45, 236-77-92. **E-mail:** info@ndvakt.uz, www.gki.uz

Хизматлар лицензияланган

«EFFECT REAL GROUP» МЧЖ томонидан Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2010 йил 25 майдаги "Талбиркорлик фаолиятини амалга ошириш учун юридик ва жисмоний шахсларга танлов асосида ер участкалари беришни такомиллаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги 147-сонли қарори асосида ер участкаларига бўлган доимий фойдаланиш ҳуқуқларининг 2014 йил 8 январда бўлиб ўтган тендер савдолари натижалари.

Фаргона шаҳар А.Навоий кўчасида 49 ва 51-сонли кўп қаватли турар жой бинолари олдида автомобиллар сақлаш жойи қуриш учун 500,0 кв.м. ер участкаси. Ер участкасининг минимал баҳоси 439 480 сўм. Тендер голиби томонидан таклиф этилган 1 200 000 сўм. Фаргона шаҳар А.Навоий кўчасида 51-сонли кўп қаватли турар жой биноси ёнида енгил тилдаги музқаймоқ ва салқин ичимликлар сотиш шохобчаси ҳамда болалар спорт мажмуаси қуриш учун 900,0 кв.м. ер участкаси. Ер участкасининг минимал баҳоси 791 064 сўм. Тендер голиби томонидан таклиф этилган 1 200 000 сўм.

Хизматлар лицензияланган

Барча юридик ва жисмоний шахслар, шу жумладан, чет эл инвесторлари диққатига!

Ўзбекистон Республикасининг Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ри...

ни техник кўриқдан ўтказиш. Аукцион савдоси 2014 йил 24 февраль кун...

санадан бошланади ва билдиришномада кўрсатилган аукцион савдоси ўтказиладиган кун...

ган, тўлиқ ваколатли вакилнинг шахсни тасдиқлайдиган ҳужжатнинг нусخаси илова қилин...

Аукцион савдоларига қўйиладиган давлат активлари қўйиладиган: Самарқанд вилояти, Самарқанд шаҳри, Курчатов кўчаси 12-уйда жойлашган, бўш турган "Био ва иншоотлар".

Аукцион савдолари натижалари бўйича қилиб бек баёнмаси имзоланган санадан бошлаб, 20 (йигирма) кундан кечикмай олди-сотди шартномаси тузилади.

Аукционда қатнашиш учун савдо ташкилотчиси талабгор ёки унинг вакили аукцион ўтказиш тўғрисида эълонда белгиланган муддатларда шахсан ёки почта бўйича қўйиладиган ҳужжатларни илова қилган ҳолда аукционда қатнашишга буюртманомани икки нусхада тақдим этади:

Мурожаат учун манзил: Самарқанд вилоят Самарқанд шаҳар, М.Қошғарий 58-уй 2-қават, 205-хона. Миялуотлар учун телефон: (8366) 233-80-56. Факс: (8366) 233-80-56.

Барча юридик ва жисмоний шахслар, шу жумладан, чет эл инвесторлари диққатига!

Ўзбекистон Республикасининг Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ри...

— умумий ер майдони 12129,0 кв.м.; — бино ва иншоотлар эгалланган ер майдони 1581,8 кв.м.; — сотиб олиш қийматини қисқа муддатларда амалга ошириш.

— умумий ер майдони 4636,44 кв.м.; — бино ва иншоотлар эгалланган ер майдони 1038,22 кв.м.; — сотиб олиш қийматини қисқа муддатларда амалга ошириш.

Талабгорлар давлат активи бошлангич нархининг 15 фоизидан кам бўлмаган миқдорда олинган Савдо ташкилотчиси ("Ko'chmas mulk savdo xizmati") МЧЖ Сирдарё вилояти филиалининг қуйидаги банк рекевизитларига закалат пулини тўлашлари лозим: ДАТ (ОАЖ) "Асака" банки Сирдарё филиали, ҳ/р: 2020800094920609006, МФО: 00373, СТИР: 207122519.

Аукцион савдоларига қўйиладиган давлат активлари қўйиладиган: I. Сирдарё вилояти Бўёвут тумани, Н.Маҳмудов СИУ, Тиргилек ҚФЙ худудига жойлашган Бўёвут тумани ҳокимлигига қарашли "Куб" бино ва иншоотлари.

Аукционда қатнашишга буюртманома қабул қилиш билдиришнома эълон қилинган санадан бошлаб, 20 кундан кечикмай олди-сотди шартномаси тузилади.

Аукционда қатнашишга буюртманома қабул қилиш билдиришнома эълон қилинган санадан бошланади ва билдиришномада кўрсатилган аукцион савдоси ўтказиладиган кун савдо бошланишидан уч соат олдин тамом бўлади.

Хурматли тadbirkorлар ва ишбилармонлар! Савдоларни ўтказиш жараёнида қўнун билан қўриқланадиган ҳуқуқларнинг бузилган тақдирда, Давлат рақобат қўмитасининг (8-371) 259-21-37 рақами "Ишонч телефони"га зўдлик билан хабар беришингиз сўралади!

Аукционда қўйилган давлат активининг тавсифи ва шартлари: — умумий ер майдони 2654,20 кв.м.; — бино ва иншоотлар эгалланган ер майдони 564,06 кв.м.; — сотиб олиш қийматини қисқа муддатларда амалга ошириш.

Аукцион савдоси шу кунни бўлиб ўтмаган тақдирда, такрорий савдолар 2014 йил 21, 28 февраль ва 7 март кунлари соат 10:00да бўлиб ўтади.

Аукционда қатнашишга буюртманома қабул қилиш билдиришнома эълон қилинган санадан бошланади ва билдиришномада кўрсатилган аукцион савдоси ўтказиладиган кун савдо бошланишидан уч соат олдин тамом бўлади.

Хурматли тadbirkorлар ва ишбилармонлар! Савдоларни ўтказиш жараёнида қўнун билан қўриқланадиган ҳуқуқларнинг бузилган тақдирда, Давлат рақобат қўмитасининг (8-371) 259-21-37 рақами "Ишонч телефони"га зўдлик билан хабар беришингиз сўралади!

Барча юридик ва жисмоний шахслар, шу жумладан, чет эл инвесторлари диққатига!

Ўзбекистон Республикаси Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ри...

Балансда сакцияси: Тошлоқ туман ҳокимлиги. Фаолият соҳаси: Умумий овқатланиш.

20 кун муддат ичида сотувчи билан олди-сотди шартномаси тузилади.

тартибда расмийлаштирилган, унинг шахсини тасдиқлайдиган ҳужжатнинг нусхаси илова қилинган ишончнома;

Аукцион савдосига Фарғона вилояти, Тошлоқ тумани, Тухтабоев ҚФЙ, Заркент маҳалласи худудига жойлашган "Заркент" охиносна бино-иншоотлари қўйиладиган.

Аукцион савдоси шу кунни бўлиб ўтмаган тақдирда, такрорий савдолар 2014 йил 21, 28 февраль ва 7 март кунлари соат 10:00да бўлиб ўтади.

Аукционда қатнашишга буюртманома қабул қилиш билдиришнома эълон қилинган санадан бошланади ва билдиришномада кўрсатилган аукцион савдоси ўтказиладиган кун савдо бошланишидан уч соат олдин тамом бўлади.

Хурматли тadbirkorлар ва ишбилармонлар! Савдоларни ўтказиш жараёнида қўнун билан қўриқланадиган ҳуқуқларнинг бузилган тақдирда, Давлат рақобат қўмитасининг (8-371) 259-21-37 рақами "Ишонч телефони"га зўдлик билан хабар беришингиз сўралади!

Барча юридик ва жисмоний шахслар, шу жумладан, чет эл инвесторлари диққатига!

Ўзбекистон Республикаси Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ри...

— сотиб олиш қийматини қисқа муддатларда амалга ошириш;

— янги иш ўринларини ташкил этиш мажбуриятини олиш.

танлов ҳужжати мувофиқ тузилган ва қуйидагиларни ўз ичига оладиган икки нусхадаги оғзи ёпиштирилган конвертларга солинган танлов тақлифлари;

Танлов савдоларига қўйиладиган давлат активи қўйиладиган: Фарғона вилояти, Риштон тумани Бўстон ҚФЙ Вохим қишлоғида жойлашган 36-умумтаълим мактабининг эски бино ва иншоотлари.

Аукцион савдоси шу кунни бўлиб ўтмаган тақдирда, такрорий савдолар 2014 йил 6, 27 март ва 17 апрель кунлари соат 11:00да бўлиб ўтади.

Аукционда қатнашишга буюртманома қабул қилиш билдиришнома эълон қилинган санадан бошланади ва билдиришномада кўрсатилган аукцион савдоси ўтказиладиган кун савдо бошланишидан уч соат олдин тамом бўлади.

Хурматли тadbirkorлар ва ишбилармонлар! Савдоларни ўтказиш жараёнида қўнун билан қўриқланадиган ҳуқуқларнинг бузилган тақдирда, Давлат рақобат қўмитасининг (8-371) 259-21-37 рақами "Ишонч телефони"га зўдлик билан хабар беришингиз сўралади!

Билдиришнома

"Effect Real Group" маъсулияти чекланган жамияти томонидан берилган "Huquq" газетасининг 2013 йил 12 декабрдаги 50 (883)-сонда берилган эълонлар бўйича танлов савдолари тақроран 2014 йил 31 январь кунини белгиланган шартларда бўлиб ўтишини билдиради.

Касбга садоқат, масъулият ва ҳалол меҳнат каби фази-латлар инсон умрининг нақши ҳисобланади. 27 йилдан зиёдроқ умрини қонунийликни мустаҳкамлаш, фуқаро-ларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини муҳофаза қилиш ҳамда ҳуқуқий амалий тажрибасини ёш ҳолимларни тарбиялашга бахшида этиб, жамоатчилик эътиборига сазовор бўлган инсонлардан бири, прокуратура фахрий-си Галина Воробьёва табарруқ 90 ёшга қарши олмоқда.

Умр нақши

У меҳнат фаолияти давомида прокуратура органлари тизимларида масъул лавозимларда хизмат қилиб, шарафли меҳнат йўлини босиб ўтди.

Галина Воробьёва қайси лавозимда ишлашдан қатъи назар, ҳамиша билимдон ва тажрибали ҳуқуқшунос, самимий инсон сифати-да жамоатчилик орасида катта ҳурмат қозониб, меҳнат фаоли-ти давомида жамоат ишларида ҳам фаол иштирок этди.

Галина Воробьёванинг қонунийлик ва ҳуқуқ-тартиботни мус-таҳкамлаш ишига қўшган ҳиссаси прокуратура раҳбарияти то-монидан доимо эътироф этилиб, бир неча бор рағбатлан-тирилди.

Бугунги кунда у мунаввар кунлар шукронасида, оиласи дав-расида табарруқ айёми қаршиламоқда.

Хурматли Галина Васильевна! Таваллуд айёмингиз мубо-рак бўлсин! Сизга мустаҳкам соғлиқ, узоқ умр, оилангизга файзу барака, хонадонингизга тинчлик-хотиржамлик тилаймиз.

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси жамоаси ва Фахрийларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш жамоатчилик Маркази

«Асака» банк — тадбиркорлар мададкори

Гиламузлик ҳалқимизда азалдан санъат дара-жасига кўтарилган. Ушбу қадимий ҳунар тури истиқбол йилларида янада ривожланган. Қўл меҳнати ёрдамида бошқариладиган эски даст-гоҳлар ўрнини илгор ва замонавий техноло-гиялар эгаллади. Натикада маҳаллий ишби-лармонларимиз томонидан тайёрланган нақ-шинкор гиламлар довруғи дунёга ёйилди.

Корхонамиз фаолияти ҳам ана шу соҳага их-тисослаштирилган. Сифатли ва рақобатбардош гилам маҳсулотлари тайёрлашимизда "Асака" давлат-акциядорлик тижорат банкининг ҳисса-си катта бўлмоқда.

Ушбу соҳада иш бошлаб, уни ривожланти-риш учун тажрибамиз етарли бўлгани билан олдимизга қўйган режаларимизни амалга оши-риш учун сармоя етарли эмас эди. Корхона-мизга замонавий ускуналар сотиб олиш мақса-дида молиявий кўмак учун "Асака" банкнинг Самарқанд вилоят филиалига мурожаат этдик. Банк ходимлари бизнинг бизнес режамизни қисқа муддатларда кўриб чиқиб, ўзларининг малакали маслаҳатларини бердилар ва лизинг битимини туздилар. Биз "Асака" банк молия-вий кўмаги ҳисобига замонавий ускуналар ол-дик ва ишлаб чиқаришни йўлга қўйдик. Ҳозир-ги кунда жаҳон стандартлари талабига мос ке-ладиган гилам маҳсулотлари ишлаб чиқариб, республикамиздаги ва хориждаги истеъмолчи-ларга етказиб беряёмиз. Банк кредитлари ҳисо-бига 25 та янги иш ўринлари яратилди. Яра-тилган иш ўринларига асосан касб-ҳунар кол-лежлари битирувчилари ишга қабул қилинди.

Эътибор ва кўмак тараққиёт сари етаклай-ди. Шу маънода "Асака" банк жамоасининг мо-лиявий хизматидан, миҳозларга самимий му-носабати ҳамда беғараз маслаҳатларидан мин-натдоримиз. Бундан кейин ҳам ушбу молия му-ассасаси билан яқин ҳамкорлик қилиб, янги-янги истикболли лойиҳаларни рўёбга чиқариш ниятидамиз. □

Камол АБДУЛЛАЕВ,
"SAM ANTEP GILAM" МЧК раҳбари

ХАЛҚ ВАНКИ

Государственно-коммерческий Народный банк Республики Узбекистан

Сообщает, что принимаются кредитные заявки субъектов предпринимательства на финансирование инвестиционных проектов с участием кредитной линии Исламской корпорации развития частного сектора (ИКРЧС)

Основные условия получения кредитных средств

Отрасль использования кредитной линии	Производство товаров, переработка, в том числе сельхоз продукции, оказание различных услуг и др.
Цель использования кредитной линии	Финансирование закупок импортного оборудования и технологий.
Метод финансирования	Мурабаха (продажа в рассрочку) Фиксированная Иджара (лизинг)
Валюта	Доллары США
Максимальный срок кредитования по данной линии	5 (пять) лет
Минимальная и максимальная сумма по каждому профинансированному кредиту	500 000,0 (пятьсот тысяч) долл. США 3 500 000,0 (три миллиона пятьсот тысяч) долл. США
Годовая процентная ставка, выплачиваемая клиентом банку за выделенный кредит	Наценка ИКРЧС (до 12%) + маржа Народного банка (не менее 4%)
Льготный период по проекту	6 месяцев
Комиссия за рассмотрение проекта	Одноразовый платеж в размере 2% от суммы финансирования
Страна производителя оборудования, профинансированного за счет кредитной линии	Все страны, приемлемые ИКРЧС
Условия погашения	Равными квартальными долями на основании графика

Телефон для справок: (8371) 150-13-29, 150-13-75

Huquq

юрidik gazeta

Muassis:
O'zbekiston
Respublikasi
Bosh
prokuraturasi

Bosh muharrir:
Jahongir MAKSUMOV

Tahrir hay'ati:

Hakimboy HALIMOV Baxtiyor NAZAROV
Abbosxon SANGINOV (Bosh muharrir o'rinbosari)
Muxtor ZOIROV Kamoliddin ASQAROV
Gulnoza RAHIMOVA (mas'ul ko'ib)

Tahririyat manzili:

Toshkent shahri, Yahyo G'ulomov ko'chasi, 66-uy.

Telefon: 233-98-40,

Faks: 233-10-53,
233-64-85

E-mail:

huquq@huquq-gazeta.uz

Gazeta haftaning payshanba kunlari chiqadi.
Sotuvda kelishilgan narxda

Tahririyatga kelgan qo'lyozmalar taqdir qilinmaydi va egalarga qaytarilmaydi. Muallif fikri tahririyat nuqtai nazaridan farqlanishi mumkin. «HUQUQ» materiallarini ko' chirib bosish faqat tahririyat ruxsati bilan amalga oshiriladi. □ — tijorat materiali. Reklama materiallarining mazmuni uchun tahririyat javobgar emas.

Nashr ko'rsatkichi
231

Buyurtma J-8963. 49 937 nusxada bosildi.
Gazeta tahririyat kompyuter bazasida terildi va sahifalandi. «HUQUQ» original maketi.
Nashratchi muharrir: D.XALILOV
Sahifalovchi: S.BOBOJONOV
Nashratchi: O'.DEHQONOV

Bosmaxonaga topshirish vaqti: 22.00.
Topshirildi: 20.00 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Gazeta «O'zbekiston» nashriyot matbaa ijodiy uyida chop etildi.
Korxonamanzili: Toshkent shahar, Alisher Navoiy ko'chasi, 30-uy.

Gazeta O'zbekiston Respublikasi matbuot va axborot agentligida 2009-yil 12-oktabrda 0188-raqam bilan ro'yxatga olingan.

ISSN 2010-7617

9 772010 761004